AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 92. JOLIET, ILLINOIS, 13. OKTOBRA 1916 LETNIK XXV.

Lahi začeli silovit pohod proti Trstu.

Avstrijci odbili najhujši napad in obdržali vse postojanke na kraški fronti.

Rumuni se povsod umikajo.

Na ruski fronti malo bojev. Na zapadu še prodirajo zavezniki.

Rim, 9. okt. — Silno bojevanje se je vršilo v Trentinskem okrožju severozapadno od Tridenta, kakor je naznanil vojni urad danes. Na celi fronti je delavnost avstrijskega topništva narasla, zlasti na visoki planoti pri Asiagu, ob planoti. Na Krasu so Lahi tekom malih spopadov ujeli 40 Avstrijcev. Avstrijski zrakoplovci so spuščali bombe na Grigne, Sugansko dolino, v okrožje zgornje Bele, na Gradeško laguno, na Tržič (primorski) in na Červinjan.

Lahi najhuje napadli.

Rim, 11. okt. — Laške čete, ki se bojujejo v kraškem okrožju jugovzhodno od Gorice, so zopet začele prodirati proti Trstu, osvojile več linij avstrijskih strelskih jarkov in ujele več nego 5,000 mož, pravi danes objavljeno naznanilo vojnega urada. Poleg tega so zasedle močno branjene višine med Vipavščico in Gričem 208 ter uplenile mnogo orožja in streliva.

V bojih na dvojih drugih frontah so Lahi ujeli nadaljnjih 1,400 mož, in sicer pri Cosmagnonu na Pasubiu v Trentinu in na fronti Julijskih planin (?) med Tabrom in Vrtojbo južno od Gorice. Avstrijska linija na julijski (?) fronti je bila predrta, pristavlja naznanilo.

Na pasubijski fronti je bilo ujetih 530 mož in 800 na julijski fronti. Poleg tega je bilo ujetih 164 častnikov v bojih na Krasu.

Avstrijci odbili napad.

Dunaj, 10. okt., čez London, 11. okt. — Italijanske čete so včeraj popoldne (ponedeljek) po osemdnevni močni topniški pripravi začele splošen napad proti avstro-ogrskim postojankam na fronti primorskega okrožja, pravi danes objavljeno avstro-ogrsko uradno naznanilo. Potem še pravi:

"Na Kraški planoti je bil častен dan za naše čete. Neprestano sovražno streljanje jih ni mogli omajati. Z nezlomljeno močjo so odbile najsilnejši napad s prav težkimi izgubami za sovražnika in popolnoma obdržale svoje postojanke."

Rumunska fronta.

Berlin, 9. okt. (Brezžično v Sayville.) — O vojaških podjetjih na Sedmograškem in v Dobrudži je veliki glavni stan objavil sledeče poročilo:

"Na vzhodnem Sedmograškem prodiramo dalje. V bitki pri Braševu (Kronstadt) so bili Rumuni poraženi. Iz severne smeri pritegnjene sovražne pomožne čete so se zaman vtikale v boje severovzhodno od Braševa. Osvojili smo Toerzburg. (Sedem milj od rumunske meje, 15 milj jugozapadno od Braševa.) Sovražnika potiskamo nazaj ob celi liniji.

Za prehod čez Donavo.

"Armadna skupina feldmaršala von Mackensena: Podpirane po avstro-ogrskih monitorjih so se nemške čete polastile s presenetljivim napadom donavskega otoka, ležečega severozapadno od Svištova. Od posadke smo ujeli 2 častnika in 156 mož. Uplenili smo šest topov."

V Dobrudži mir.

Sofija, 9. okt. — Vojni glavni stan poroča danes z rumunske fronte sledeče:

"Na obdonavski fronti nobenih važnih dogodkov; v Dobrudži je nastopil tudi mir. Sovražnik se je umaknil v svoje prejšnje postojanke. Z uspešnim protinapadom severovzhodno od vasi Bežani smo prisilili sovražen oddelek k naglemu umiku in mu prizadeli velikih izgub."

Avstrijci naskakujejo prelaze.

London, 10. okt. — Avstro-nemške čete pod generalom von Falkenhaynom prodirajo dalje na Sedmograškem, kakor naznanja nemški vojni urad danes.

Vsi prelazi v Hargettske in Karolske gore so bili zavzeti in na obeh straneh Braševa potiskajo avstro-nemške čete Rumune nazaj.

Zapadno od Vulkanskega prelaza ob rumunski meji je bila zavzeta planina Negruiui, pravi Berlin.

Prodirajo v Rumunijo.

Berlin, 11. okt., brezžično v Sayville. — Bavarske čete pod generalom von Krafft so osvojile Črveno vežo, nakar so marširale južno in prodrle v Rumunijo od severa prvikrat, odkar se je začela vojna, je bilo poluradno naznanjeno danes.

Rumuni se umikajo.

Prvo in drugo rumunsko armado, ki sta navalili na Sedmokraško, so Avstro-Nemci pokončali. Severna armada, sestavljena iz Rumunov in Rusov, se naglo umika čez gorovje Goergenysko onostran Parajda.

Makedonska fronta.

Sofija, 9. okt. — Vojni stan poroča danes z makedonske fronte:

"Po krvavem porazu, ki ga je utrpelo v petek 12 sovražnik bataljonov na fronti med Gradešnico in Kenalijem, je sovražnik opustil svoje poskuse prodiranja. V tem bojnem odseku je prišlo samo do slabotnih topniških spopadov. Sovražna pehota se je zopet trudila, blizu Skočivira izsiliti prehod čez Černo, a je bila pod težkimi izgubami pognana nazaj.

"V odseku Moglenske doline so se vršili včeraj ob celi fronti hudi topniški boji."

Srbi prekoračili Černo.

London, 9. okt. — Srbski vojaki v znatnem številu so prekoračili reko Černo v Makedoniji na dveh točkah in prodirajo severno.

Zavzeli so vas Skočivir in ujeli 100 Bolgarov, pravita brzojavki iz Aten in Pariza.

Berlin uradno potrjuje prodiranje zaveznikov v Makedoniji in priznava, da so Srbi izsilili prehod čez reko in se ustanovili na severnem bregu.

Srbi napredujejo.

London, 10. okt. — Berlin priznava, da so Srbi pridobili nekaj uspehov vzhodno od železnice Bitolj-Florina in blizu Skočivira.

Solun, 11. okt. — Britanske čete so včeraj osvojile dve nadaljnji vasi vzhodno od Strume v grški Makedoniji, in sicer Papalovo in Prosenik.

Ruska fronta.

Berlin, 9. okt. (Čez London.) — Uradno dnevno poročilo o dogodkih na vzhodnem bojnem torišču:

"Armadna skupina princa Leopolda: Proti odseku zapadno od Lutska, ki so ga napadali pred kratkim, so Rusi včeraj ponavljali svoje sunke. Na nobeni točki niso pridobili in so zopet utrpeli težkih izgub. Vsi boji so se končali s krvavim porazom sovražnika. Jugovzhodno od Brzezanov so bili vsi napadi tudi odbiti.

"Fronta nadvojvode Karla Franca: V Karpatih smo s presenetljivim napadom porinili naše postojanke na Babi Ludovi naprej. Pridobljeno ozemlje smo v ljutem spopadu obdržali."

Boji v Volhiniji in Galiciji.

Petrograd, 10. okt. — Velika bitka v Volhiniji vzhodno od Vladimira Volynskega se nadaljuje, je naznanil vojni urad danes, in Rusom se je na nekaterih točkah posrečilo, prodreti v avstro-nemške linije, kjer so se ustanovili.

Vzhodno od Brzezanov, jugovzhodno od Lvova, so avstro-nemške čete začele ofenzivo, a so bile ustavljene v svojih napadih po ruskem streljanju. Neki avstrijski prednji strelski jarek v tem odseku je bil zavzet.

Zapadna fronta.

Berlin, 9. okt. — Nobene važne izpremembe na franko-belgijski fronti ni naznanil danes vojni urad. Ljuti boji se nadaljujejo na fronti ob reki Somme, kjer je bitka neznansko silovita, kakor jo opisujejo.

London, 9. okt. — Uradno naznanilo iz britanskega glavnega stana na Francoskem poroča nocoj samo nekaj manjših pridobitev. Severno od Struffa so Britanci ujeli 200 Nemcev, med njimi šest častnikov. Južno od Arrasa so zavzeli sovražen strelski jarek.

Pariz, 9. okt. — Uradno naznanjajo nocoj, da so Francozi z granatami odbili ljut nemški napad pri St. Pierre-Vaastu in da je v okrožju reke Somme silno topniško streljanje.

Francozi pridobivajo.

Pariz, 10. okt. — Francoske čete južno od reke Somme so danes pridobile poldrugo miljo ozemlja blizu mesta Chaulnes ter ujele 1,200 Nemcev.

Ultimatum za Grško.

London, 11. okt. — Podadmiral Dartige du Fournet, poveljnik anglo-francoskega brodovja v Sredozemskem morju, je poslal Greciji ultimatum, zahtevajoč, da Grecija izroči vse grško brodovje, izvzemši oklopno križarko "Averov" ter bojni ladji "Lemnos" in "Kilkis", ententnim zaveznikom do 1. ure v sredo popoldne, kakor brzojavlja Reuterjev poročevalec iz Aten. Zahtevano je tudi nadzorstvo nad železnico Pirej-Larisa.

"Pomorski minister", nadaljuje poročevalec, pravi, da bodo podadmirala Fourneta zahteve izpolnjene in da bo brodovje izročeno pred določenim časom.

"Zahteve so bile stavljene kot opreznostna odredba, da se zagotovi varnost zavezniškega brodovja."

Prevozna ladja pogreznjena.

Pariz, 9. okt. — Pomožna križarka "Gallia", 15,000 ton, je bila pogreznjena dne 4. okt. v Sredozemskem morju po nekem U-čolnu. Neka francoska križarka je rešila 1,362 od 2,000 srbskih in francoskih vojakov na krovu in jih prepeljala na Sardinijo. Ostalih 628 mož je menda utonilo.

"Gallia" je bila 15,000 ton velika, 574 črevljev dolga in 64 črevljev široka. Zgrajena je bila l. 1913. Lastovala jo je Campagnie de Navigation sur Atlantique v Bordeaux.

Vojna ladja se razletela?

Pariz, 9. okt. — Ena največjih avstrijskih vojnih ladij se je razletela pred kratkim v Pulju, po neki brzojavki iz Curiha. Brzojavka pravi, da so begunci iz Dalmacije prinesli novico v Švico, ali znali niso vzroka eksploziji.

OKRINKANI BRITANSKI VOJAKI V PRIČAKOVANJU NAPADOV S PLINOM.

Posebni oddelki britanskih čet na zapadnem bojnem torišču so opremljeni s posebnimi respiratorji in krinkami proti nemškim napadom s plinom. Okrinkani in zgrbljeni, s čudnimi, mehastimi cevmi, držečimi od ust do škatlje, napolnjene s kemičnimi tvarinami za čiščenje zraka in pritrjene na njihove prsi, so vojaki videti kakor pošastna bitja.

Wilson in Lansing se dolgo posvetovala.

O vprašanju glede nemških vojnih U-čolnov v bližini ameriške brežine.

Preiskava se nadaljuje.

Zavezna vlada se hoče pripraviti na "resne možnosti".

Long Branch, N. J., 9. okt. — Državni tajnik Lansing obišče jutri predsednika, da se bode posvetoval ž njim o delavnosti nemških podmorskih brodov ob ameriški brežini. G. Lansing ostane tu menda čez noč. Tako je bilo naznanjeno nocoj.

Naznanilo potrjuje tekom dne pridobljeni vtis, da v krogih zavezne vlade "ne smatrajo razvoja resnih možnosti izključenim". Obenem pa je bilo izrečno poudarjeno, da je Nemčija pri novih napadih s podmorskimi čolni na zavezniške ladje doslej občuvala pravila mednarodnega prava in ostala pri svoji prej storjeni obljubi. Uradne skrbi so se tiskale bolj "v bodočnosti ležečih možnosti, če bi nemški U-čolni nadaljevali svojo delavnost ob ameriški brežini".

Mora šele preiskati.

Uradno mnenje zavezne vlade in njeno odločitost, šele natanko preiskati učin, je pojasnila izjava predsednikova, objavljena ranèje tekom dneva.

Grof Bernstorff, nemški poslanik, ki je posetil predsednika popoldne, mu je izročil samo odgovor nemškega cesarja v vprašanju glede podpore za Poljsko. Tudi o submarinski vojni ob ameriški brežini sta baje govorila, in g. Wilson je baje izjavil, da zavezna vlada ne misli motiti zakonite delavnosti podmorskih čolnov, a da bo zahtevala strogo izpolnjevanje obljube od strani berlinske vlade.

Wilson v posvetu z Lansingom.

Long Branch, N. J., 10. okt. — Predsednik Wilson in državni tajnik Lansing sta se posvetovala danes v Shadow Lanu o zadnjih napadih po nemških vojnih podmorskih čolnih ob ameriški brežini. Posvetovala sta se do poznega večera in se bosta zopet jutri.

Na temelju dognanih dejstev je že bilo uradno namignjeno, da zavezna vlada ne misli ostro nastopiti zaradi napadov samih. Nobenih dokazov ni bilo mogoče odkriti za to, da so U-čoln ali U-čolni kršili določbe mednarodnega prava. Posvetovala sta se predsednik in državni tajnik prejkone tudi samo o tem, ali bi bilo koristno Nemčiji namigniti, da delavnost U-čolnov blizu ameriškega vodovja ni zaželena Združenim Državam.

"U-53" še vedno straši.

New York, 11. okt. — Čeprav ni bilo danes iz nobenega poročila sklepati, da "U-53" še vedno preži na prekatlantski vodni cesti blizu ameriške brežine, in so v nekaterih krogih celo mislili, da je omenjena nemška vojna submarinka nastopila vožnjo nazaj proti Helgolandu, vendar je britansko admiralstvo sklenilo, zopet začeti z brodarstvom iz ameriških luk le z največjo previdnostjo.

Lansing še ni odločil.

Washington, D. C., 11. okt. — Državni tajnik Lansing se je vrnil danes semkaj od posvetovanja v Long Branchu s predsednikom o vprašanju glede U-čolna. Naznanil je, da glede nemške submarinske kampanje blizu ameriške brežine še ni bila dosežena nobena končno veljavna odločitev. Cela stvar da se mora še nadalje preiskati, predno se ukrenejo kaki določni koraki.

Mnogo zrakoplovov zbitih.

Berlin, 9. okt. (Čez London.) — Vojni urad je naznanil danes, da so Britanci in Francozi tekom zadnjega meseca na zapadni fronti izgubili 130 zrakoplovov, Nemci pa 21. V uradnem poročilu je rečeno:

"Naši zrakoplovci so združevali svojo polno moč na opazovanje topništva. Izredne pridobitve so bile zaznamovati med zaščitnimi poleti, ki jih je zahtevalo to posebno delo. Težavno nalogo naših opazovateljev je mogoče samo tedaj izpolniti, če naši bojni letavci sovražnika odvračajo. Boji v zraku, ki so se pomnožili zaradi teh predpogojev na doslej brezprimerno število, so potekli uspešno za nas.

Obojestranske izgube.

"Mi smo izgubili v mesecu septembru vsled bojev v zraku dvajset aeroplanov. En stroj je pogrešan. Britanske in francoske izgube so znašale 97 aeroplanov v zračnih bojih; 26 sovražnih strojev so zbile naše obrambne baterije; sedem jih je bilo prisiljenih k pristanju v naših linijah. Od skupnega števila razdejanih sovražnih strojev je bila kaka polovica zbita v naših linijah."

Oropali osem restavrantov.

Hammond, Ind., 9. okt. — Šest avtomobilskih banditov je oropalo osem restavrantov v severnem Hammondu rano danes in uteklo z $3,000 v gotovini. Ob vsaki "postaji" so trije ostali v avtu, dočim so šli trije v restavrante, ki so bili polni nedeljskih motoristov. Oropani restavranti so Cuncojev, Slowmanov, Lungrenov, Smidtov, The Point Cafe, Hammond Beach Inn, Geneva House in Indiana Inn.

Krvav izgred.

Bayonne, N. J., 10. okt. — Štirje policisti so bili obstreljeni pozno danes v boju s stavkajočimi zaposlenci Tidewater Oil-družbe. Potem so policisti ustrelili in osem štrajkarjev je bilo ranjenih, štirje od njih tako resno, da utegnejo umreti. Noben policist ni bil nevarno ranjen.

Petinpetdeset pušek in istotoliko mečev je policija zasegla davi v neki dvorani, kjer jih je imelo shranjene neko društvo za vežbanje. Bala se je policija, da bi se orožja utegnili poslužiti štrajkarji, katerih je nad 3,000.

Gerard na dopustu.

[illegible], 10. okt. — Norveški parnik [illegible]erick VIII.", ki je pripeljal med drugimi potniki tudi poslanika James Gerarda s soprogo vred, je doplul semkaj davi.

"Frederick VIII." ni srečal na svoji vožnji nobenega podmorskega čolna. V Kirkwallu so ga britanska oblastva olajšala za njegove poštne stvari.

James Gerarda je "naskočilo" krdelo reporterjev. Želeli so izvedeti, ali prihaja kot mirovni poslanec s kako mirovno ponudbo nemškega cesarja, da jo izroči deželnemu poglavarju. G. Gerard ni rekel niti ne, niti da.

"Ljudje božji", je rekel, "zaman me izprašujete. Niti črhniti ne morem."

"Ali greste naravnost v Washington?" je vprašal eden sitnih reporterjev.

"Ne, ne takoj. Seveda pojdem tja, ali kdaj, tega še sam ne vem."

"Frederick VIII." je bil pri karanteni primerno pozdravljen po odboru, ki ga je sestavil župan Mitchell, z Oscar Straussom na čelu, predsednikom "Public Service"-komisije. Gospe Gerardovi je bil vročen ogromen šopek rož.

Gerard je povedal na tozadevna vprašanja, da biva v Nemčiji kakih 3,000 Američanov, od teh do 700 v Berlinu.

Poštni rop nadaljevan.

Berlin (brezžično v Sayville), 10. okt. — Danski generalni poštar poroča, da je bil v Kirkwallu norveški parnik "Bergensfjord" po britanskih oblastvih oropan za 38 vreč pošte, namenjene za Ameriko.

V blaznosti.

Independence, Mo., 9 okt.—George Bryan je tukaj danes usmrtil svoja dva mlada otroka s sekiro in potem izvršil samomor, ustrelivši se z revolverjem. Pravijo, da je bil blazen.

Atlas — zastonj!

Ročni atlas ali barvane zemljevide vseh držav in dežel celega sveta, obsegajoč 40 strani 7x5 palcev velikosti, pošljemo na zahtevo zastonj vsakemu naročniku "Amer. Slovenca", če pošlje celoletno naročnino dva ($2) dolarja.

Ta ročni atlas je velezanimiv, zlasti v teh burnih časih. V njem je 32 barvanih zemljevidov, vsa mesta na svetu, katera imajo nad 100,000 prebivalcev. ter vse države in vse dežele na svetu, velikosti ameriških držav in držav celega sveta, kakor tudi število njih prebivalcev.

Pošljite naročnino $2.00) takoj in omenite, da Vam naj pošljemo ročni atlas. **Uprava "Amer. Slov."**

BREZ SKRBI

pošljite denar skozi naše posredovanje v staro domovino, ker kljub vojnim zaprekam, se naše pošiljatve izplačajo vedno točno.

Kljub temu, da ne dobite pisma od svojcev iz stare domovine, ker je bilo morda isto na onem parniku, ki je prišel v roke Angležem ali Francozom, se ni treba bati, da denar ni na varnem.

Bodite brez skrbi! Dokler vidite naš oglas v listu, ni nobene nevarnosti. Če bi bila kakšna nevarnost, bi mi to v listu objavili.

Mi garantiramo vsako pošiljatev, da bo sigurno sprejeta, ali pa vrnemo denar, kadar se nam dokaže, ali če se sami prepričamo, da denar ni bil izplačan, radi enega ali druzega vzroka.

Po Wireless (brezžičnem brzojavu) pošljemo denar v staro domovino, in to naravnost v Avstrijo.

Ako ni pomote ali posebnosti, je denar prejet v 3. do 5. dneh. Včasih se pa tudi za delj časa zakasni.

Vsak brzojav, akotudi ima manj kot 6 besed, stane $4.50, če pa je več kot 6 besed, se računa po 65c od vsake besede in številke posebej.

Mi imamo v tem oziru najboljšo zvezo in najstrožji sistem, ker naš namen je zadovoljiti vsakogar, ki se posluži našega posredovanja.

Danes pošljemo v staro domovino:

5 K za...$	.90	250 K za..$	34.00
25 " ...	3.75	500 " ..	67.50
50 " ...	7.00	750 " ..	101.00
100 " ...	13.50	1000 " ..	135.00

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro popolnoma zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papirnat denar.

AMERIKANSKI SLOVENEC
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 11. okt.—Veliki dan naše slovenske fare sv. Jožefa se bliža. To bo dan 22. oktobra, ko bomo kar najslovesneje obhajali srebrni jubilej ali petindvajsetletnico ustanovitve naše slavne župnije. Velike priprave se delajo za to veliko svečanost, h kateri pride Most Rev. George W. Mundelein, chicaški nadškof, potem mnogo slovenskih in drugorodnih čč. gospodov od blizu in daleč, da s svojo navzočnostjo počastijo našo faro, ki je ena prvih slovenskih v Ameriki. Pričakovati je tudi, da tem povodom obišče našo naselbino mnogo rojakov in rojakinj iz bližnjih krajev in mest, in vsem je zagotovljen prisrčen pozdrav in sprejem. Imena slavnih društev iz drugih krajev, ki bodo polnoštevilno ali po svojih odposlanstvih zastopana pri naši slavnosti, nam še niso znana. To vemo za gotovo, da pošlje naš La Salle, Ill., močan zbor svojih najboljših pevcev in pevk v Joliet, da bodo pomagali poveličevati naš veliki dan. Več o vsem tem izporočimo prihodnji teden, ko objavimo tudi ves program ali spored, po katerem bomo obhajali srebrni jubilej naše fare.

Imena maršalov, ki bodo vodili poulično parado naših društev dne 22. oktobra, nam še niso znana vsa, vendar smo doznali sledeča:

Anton Nemanich st.—glavni maršal.

Anton Korevec in John Simonich — maršala društva sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J.

Frank Završnik — maršal dr. Vit. sv. Jurija št. 3 K. S. K. J.

Math Bučar — maršal dr. sv. Cirila in Metoda št. 8 K. S. K. J.

Joseph Sitar — maršal dr. sv. Frančiška Sal. št. 29 K. S. K. J.

Joseph Zalar — maršal Slov. kat. podp. dr. sv. Barbare, postaje št. 65.

George Stonich — maršal dr. sv. Družine št. 1 D. S. D.

Imena ostalih maršalov objavimo prihodnji teden, če jih doznamo.

— Kakor čujemo, pride k naši slavnosti drugo nedeljo mnogo rojakov in rojakinj iz Chicaga, So. Chicaga, Waukegana in drugih bližnjih mest, kjer so rojaki naseljeni v večjem številu.

— Registrirajte se! Vsi tisti volivci, ki ste zadnjo soboto (7. okt.) pozabili na svojo registracijo, se morate registrirati prihodnji torek (17. okt.), če hočete voliti pri novembrski volitvi. Če vaše ime ne bo iznova ta mesec registrirano ali vpisano, ne boste smeli voliti, kajti prejšnje registracije ne štejejo. Stari imeniki so zavrženi. Zato se morajo vsi volivci nanovo vpisati. V to svrho sta bila določena dva dneva: 7. in 17. oktobra. Kdor se ni registriral ali vpisal dne 7. okt., se mora registrirati dne 17. oktobra t. j. prihodnji torek, če hoče voliti v novembru. Volitev pa je dolžnost, ki je ne bi smel noben državljan zanemariti. Zatorej pozor na registracijo, ki je potrebna za volitev!

— Konvencija Z. K. U. V nedeljo se prične v Jolietu konvencija Zapadne Katoliške Unije (Western Catholic Union), kateri pripada tudi slovensko društvo sv. Martina št. 80, ustanovljeno 5. okt. 1902. Konvencija se bo vršila 15., 16. in 17. t. m. in sicer v šolski dvorani nemške katoliške župnije sv. Janeza Krstnika ob N. Hickory st. Kakih 350 delegatov se pričakuje iz držav Illinois, Iowa, Indiana in Missouri. V nedeljo ob polenajstih dopoldne bo slovesna velika sv. maša v nemški cerkvi. Pred mašo bo poulična parada. Društvi sv. Nikolaja št. 48 in sv. Patrika št. 65 se pridružita društvom sv. Alojzija št. 21, sv. Frančiška št. 121 in sv. Neže št. 183 pri društveni dvorani sv. Janeza ob 9. uri dopoldne. Ta društva bodo korakala severno po Hickory streetu do Bridge streeta in potem vzhodno do N. Chicago streeta, kjer se jim pridruži slovensko društvo sv. Martina št. 80 ob Chicago in Jackson streetih. Odtod bodo korakali do Van Buren streeta in potem vzhodno do italijanske cerkve sv. Antona, kjer se jim pridružijo še štiri društva, nakar pojde parada do hotela Woodruff Inn, ki bo glavni stan konvencije. Tam se jim pridružijo delegatje. Potem pojde parada po Jefferson streetu zapadno do Hickory streeta in po zadnjem do nemške cerkve.

— G. John D. Strutzel, naš rojak, je res napreden. Kakor znano, je g. Strutzel načelnik družbi, ki poseduje najstarejšo garažo v Jolietu in posluje pod imenom J. D. Strutzel Automobile Co. Ta družba je imela svojo podružnico v mestu Streator že nad leto dni. In ondan je g. Strutzel odprl novo garažo in Fordovo agencijo v mestu Kankakee. Prihodnje leto pa zgradi novo moderno poslopje za svojo jolietsko garažo nekje v sredini mesta. G. Strutzel zares napreduje in dela čast ne le svojemu imenu, marveč vsem ameriškim Slovencem.

— Večerno šolo v Central schoolposlopju pohaja sedaj nad 150 ukaželjnih. Ta šola je namenjena tistim, ki ne znajo angleški govoriti, čitati in pisati; vsega tega se lahko nauče v tej večerni šoli in to brezplačno; poleg tega pa se pripravijo za državljanski izpit. Poučuje se vsak ponedeljek, torek, sredo in četrtek od 7:30 do 9. ure zvečer. — Poleg te večerne šole pa je še druga in sicer v High school-poslopju. Ta pa je namenjena samo tistim, ki že znajo angleški govoriti, čitati in pisati, a se žele še bolj izšolati v angleščini in drugih učnih predmetih. Ta večerna šola je torej namenjena zlasti tistim, ki so dovršili kako župnijsko ali javno šolo, pa bi se radi še bolj izobrazili. To večerno šolo pohaja sedaj nad 360 oseb, od katerih je moških do 60 odstotkov.

— Aretiran je bil predsnočnjem neki Louis Kulaga na kolodvoru, ko se je hotel baš odpeljati iz Jolieta v Buffalo. Fant je bil na hrani in stanu pri nekem Louis Kwapiczu, čigar žena je pred nekaj dnevi odpotovala tudi v Buffalo in sicer na stroške fantove. In tako dalje.

— Naši lovci, zlasti nedeljski, ki so v zadnjih tednih prekrižali že vso bližnjo in daljno okolico jolietsko, niso imeli preveč sreče dosedaj, ker je še vse prezeleno ter se ptiči in zajčki lahko skrivajo pred lovci, katere poznajo izza prejšnjih let, seveda. Halo! kaj pa z lovskim klubom? Ali je že ustanovljen? Kdo je predsednik?

— Obstranski tlaki North Chicago streeta še vedno kažejo različno širino: povsod so široki po 12 čevljev, samo pred irskimi hišami ne. Ali ostane tako?

— Z delovršbo so zopet pričeli v tovarni American McKenna Process Co. ob East Jackson streetu. Skoro pet mesecev so praznovali. V tovarni je zaposlenih kakih 300 delavcev.

— Kolumbov dan (Columbus Day) bodo obhajali v jolietskih šolah jutri (četrtek), dne 12. oktobra.

Drobiž iz slovenskih listov.

Farrell, Pa. — Dne 30. sept. se je vršila veselica v pomoč bednemu slovenskemu narodu v stari domovini, in sicer zvečer v Slovenskem društvenem domu; ali žal, da je bila veselica jako slabo obiskana. Vkljub pičli udeležbi se je napravilo $30 čistega dobička.

Cleveland, O. — Trideset novih slovenskih državljanov smo zopet dobili dne 5. in 6. t. m. — Sklad za gradnjo Narodnega Doma je narasel skoro na $6,000, in sicer od 15. marca letos t. j. v polu leta.

Detroit, Mich. — Dne 3. okt. je šel zdrav in vesel na delo rojak John Makša, a ponoči ob dveh je že ležal mrtev v tovarni; revež ni bil takoj ubit, živel je še tri ure, nakar je umrl V Clevelandu zapušča ženo in tri otroke, vsi nedorasli. Pokojnik je bil star komaj 26 let. V društvu ni bil še dovolj časa, da bi njegovi svojci dobili posmrtnino.

RUDAR.

Pač britko je moje življenje,
težaven rudarjev je stan:
na tisoče čevljev pod zemljo
se trudim in mučim vsak dan.

Od zore do mraka jaz kopljem,
smrt zmeraj mi zraven stoji;
ne vidim ne solnca ne lune,
ne vem, kaj se zunaj godi.

Naj solnce pripeka, al' treska,
deži al' sneži, jaz ne vem;
naj pomlad je, leto al' zima,
pri meni vse eno to je.

Tam dolu globoko pod zemljo
življenje si služim težko;
zakladov plazove podiram,
bod' baker, srebro al' zlato.

Ko zvečer se vračam od dela,
že solnce za gore je šlo;
le luna me bleda obseva,
bledi mi obličje bledo.

Pa vendar pogumnega srca
jaz stopam veselo domov;
me žena prijazno pozdravi,
otroci nasprot' mi teko.

Le eno mi najbolj je ljubo,
da v krogu predragih otrok
jaz prosim, zdihujem prot' nebu:
Nesreče obvari me Bog!

M. Šuklje.

PISMA IZ VOJNE.

(Iz "Slovenca".)

Vojakovo pismo ženi.

Ljuba žena! Vzamem pero v svojo desno roko in te najprej prav prisrčno pozdravim preko planin in ravnin. Sedaj sem v pohlevni poljski vasici. Z menoj vred biva v kmetiški koči še en vojak, goriški Slovenec. Tu imamo telefonsko stanico in smo jako zadovoljni, zakaj človek je ves vesel in srečen, da je le pod streho. Mraz nas ne muči, saj kurimo v peči, počivamo pa prav prijetno na suhi slami. Zadovoljni smo s tem, kar imamo, saj smo v vojski. Z družino, pri kateri sem, se za silo vsi zmenimo in razumemo. Mlada žena, ki ima moža v ruski armadi, je včeraj porodila fantka. Bog ve, če je oče še živ. Ali bo kdaj videl očeta ali pa morda nikoli, sirota! Kar se hrane tiče, nam ni nič hudega. Zjutraj dobimo črno kavo z rumom, opoldne govejo ali fižolovo juho z govedino, popoldne čaj z rumom, zvečer pa zopet črno kavo. Kruha je, kolikor ga rabimo. Od tu, namreč od vasice, kjer smo nastanjeni, pa do rojne črte nin več nego tri kilometre. Topničarji so malo bolj zadaj za vasjo. Rojna črta je povsod v globokih okopih, ki se v peščenih tleh jako lahko kopljejo. Zdaj nekaj bolj mirujemo, ne vrše se boji sleherni dan. Le ponoči se namah zasliši prasketanje pušk in zdajpazdaj zagrmi top. Tedaj Rusi ali pa mi napravimo nočni napad na nasprotnika. Navadno odbijemo ruske napade, pri katerih ima sovražnik težke izgube. Kakih 100 metrov pred okopi je postavljen plot iz bodeče železne žice. Če bi Rusi radi prišli do naših okopov, morejo to poizkušati le ponoči, v temi. Plaziti se morajo po vseh štirih do železne ograje, da prestrižejo žico z jakimi jeklenimi škarjami. To je pa vsekako nevarno za napadalca in je nasprotnik z velikimi žrtvami odbit. Taki nočni napadi trajajo po tri ure, včasih pa kar vso noč. — Navadno imam službo pri telefonu prav spredaj v fronti, tudi v okopih, kjer so zaposleni pešci. Tu je najbolj nevarno, zakaj ruske granate in šrapneli dostikrat dobro zadenejo, in sicer naravnost v okope. Upam pa, da me bo Bog ohranil pri življenju in da se bom vrnil zdrav domov. Saj sem že neštetokrat opravljal to službo, hvala Bogu, do zdaj brez vsake večje nesreče. Poleg tega je prostor v okopih, kjer imamo svojo telefonsko stanico, pokrit z debelimi deskami, s kopico kamenja in po vrhu še z obilo peščeno plastjo. Torej nič ne trepetaj zame. Z Bogom! Tvoj J. S—k.

Iz ruskega ujetništva

piše Andrej Cundrič: Kurgan, ... Dragi starši! Najprej Vas vse skup lepo pozdravim in naznanim, da sem zdrav in Miha Mandelc tudi. On je bil v ledja zadet in mu je šla krogla skozi in skozi, a sedaj je že popolnoma zdrav. Torej sedaj je vse drugo dobro, samo denarja nimava za papiroske. Malo se že dobi, ko se kaj dela, a je težko, ker je tu silno mraz. Pride na 40 stopinj mraza, potem si lahko mislite, kako je tukaj. Tukaj je Sibirija oziroma Azija; marširali smo 12 dni in vozili 14 dni samo po Rusiji. Sedaj naju skrbi samo to, kako je doma, ali ste vsi zdravi in ali so oba Jožeta vzeli k vojakom? Pišite samo kratko, da sta bila poklicana, ker se okoliščine ne smoje pisati. Torej hvala Bogu, da naju je obvaroval smrti in smrtnih ran in nama še dal živeti na svetu; če Bog da, se po vojni zopet vidimo živi in zdravi. Da sva sedaj žalibog ujetnika, so povzročile neprijetne okoliščine. Torej kmalu na svidenje v prelepi domovini! Srčen pozdrav vsem! Andrej Cundrič, Mihael Mandelc.

Dobri človek.

Neki nemški vojak je pisal svoji sestri z zapadnega bojišča to-le pismo:

Draga moja sestra! Opisati Ti moram dogodek, katerega svoj živ dan ne pozabim. Naskočili smo z bajoneti francoske strelske jarke. V prvem jarku smo usmrtili vse Francoze. To je bilo grozno delo. A moralo je tako biti. Spotoma sem dospel do neke hiše. Tam je bil francoski vojak. Vse orožje je bil vrgel proč, pred sabo je pa držal fotografijo mlade žene z dve- "Dobri človek!..." Draga sestra, ta trenutek! Kri mi je zaostala. Nisem mogel streljati. Odpeljal sem ga s sabo k drugim ujetnikom. A kar se je v meni godilo, tega ne morem opisati. S Francozom je bilo istotako.

Po mrtvega tovariša.

V noči 31. januarja 1915 je padel na neki patrulji na severnem bojišču zadet v glavo korporal 27. dom. pespolka Jožef Skubic iz Horjulja. Obležal je 20 korakov pred rusko stražo. Skubica so njegovi tovariši imeli jako radi. Sklenili so, da morajo dobiti njegovo truplo. Črnovojnik Valentin Gregorčič iz Družinske vasi na Dolenjskem je oblekel belo haljo in vzel sani, da pripelje mrtvega tovariša. Gregorčič se je priplazil do mrtvega, ne da bi ga ruska straža opazila, privezal je mrtvemu vrv na nogo in ga vlekel seboj. Nato ga je naložil in odhitel; enkrat je padel z mrtvecem, pa ga je pobral in ga končno prinesel do sani, s katerimi ga je pripeljal v taborišče. Mrtvega Skubica so nato pokopali pri križu sredi vasi.

PO BITKI NA BOJNEM POLJU.

Kako je po bitki na bojnem polju? Kakšno sliko nudi bojišče po zmagoslavni borbi, v kateri je padlo na stotine junakov? Vsepovsod leže mrtvi in ranjeni; kdo bo pokopal prve in obvezal druge? In ubogi konji, ki leže ranjeni in mrtvi poleg svojih junakov; kaj bo ž njimi?

Tako in enako se sedaj mnogokdo vprašuje, zlasti oni, ki ima na bojnem polju katerega svojih dragih. Pa poglejmo, kaj se godi na bojišču po končanem boju.

Vsaka četa je strogo obvezana, da mora takoj potem, kakor hitro je boj zanjo končan, pobrati vse ranjence, v kolikor se ji pa to ne posreči, mora vsaj varovati ranjence in mrtve pred mučenjem in plenjenjem. Vedno se namreč najde peklenskih ljudi, ki komaj čakajo, da mine boj, da gredo plenit mrtve in ranjene. Posebno ponoči je treba paziti na te hijene. Po pravilu bi morale ranjence pobrati one čete, ki po boju pridejo na bojno polje, toda vojaki navadno ne puste niti enega ranjenega tovariša na bojišču; vse takoj sami pobero. Kolikokrat se razvije pravi boj krog mrtvih teles in nešteto vojakov pade samo zato, ker so hoteli svoje tovariše spraviti na varno. Lažje ranjeni, ki morejo sami hoditi, se dvignejo sami in gredo do prve sanitetne postaje, ali pa se zbirajo na enem mestu, odkoder potem skupno odidejo na obvezovališče. Tiste pa, ki so težje ranjeni in morajo ležati, preneso v lazarete, ki so postavljeni dalje proč od bojnega polja; ondi ostanejo toliko časa, dokler je potrebno, da jih morejo poslati naprej v določene bolnišnice. Ker se pri vsaki četi nahaja duhovnik, je poskrbljeno, da težko ranjeni ne umirajo na bojišču brez verske tolažbe. Duhovnik je dolžan, da skupaj z bolničarji hodi po bojišču ter tolaži in izpoveduje ranjence. Kolikokrat se zgodi, da duhovnik prav kakor zdravnik pade kot žrtev svojega vzvišenega poklica.

Skrb za žive zahteva, da se čimprej pokopljejo mrtvi. Bojazen, da bi se utegnilo pripetiti, da bi pokopali še žive in samo navidezno mrtve, je neopravičena, ker se pri vsakem posamezniku smrt neizpodbojno dožene in šele potem dovoli pokop. Ako je veliko mrtvih, jih pokopljejo v skupne grobove, o čemer se strogo pazi na to, da bi mrliči ne okužili vode ali zraka. Za sanitetnimi četami pride na bojišče še posebna komisija z višjim častnikom, ki ima skrbeti za red in snago, katera vse še enkrat natančno pregleda in preišče, če se je vse pravilno izvršilo.

Tudi na živali se ne pozabi. Lažje ranjenim konjem nudijo potrebno pomoč veterinarji, kjer je pomoč brezuspešna, žival nemudoma ubijejo, da da se ne muči. Konjska trupla takoj globoko pokopljejo.

Identiteto ranjencev in mrtvih dožene jo po znakih, ki jih nosi vsak na obleki in ki se ranjencem seveda puste. Pisma, denar in druge vrednosti, ki jih najdejo pri mrtvih, umirajočih, nezavestnih in težko ranjenih (če žele), pobero in izroče v shrambo posebnemu uradniku, ki jih potem vrne oziroma pošlje, komur gredo.

SLOVENSKI VOJAKI OB DNJESTRU.

(Pismo z bojišča. Napisal vojaški kurat J. Hafner....22. junija 1915. — To pismo je bilo objavljeno v "Gorenjcu".)

Bežeči Rus se je v okopih ustavil za Dnjestrom. Utrujeni od teden dni trajajočega neprestanega zasledovanja so naši možje in fantje — Kranjci, Korošci in Bošnjaki pred vsemi — imeli že veliko potrebo po oddihu, ko jim ukaže povelje, vreči sovražnika še bolj nazaj. Pričelo se je grozno, prav mesarsko klanje, ki traja že štiri dni in neče prenehati. Kar sem v teh dneh doživel, videl in čutil, to hočem priprosto in brez olepšave nekoliko popisati.

V nočni tihoti in temi se je pomaknil naš polk čez hribovje, ki spremlja Dnjester, v dolino k vodi, kjer smo se vlegli proti enajsti uri k počitku. Toda že ob pol dveh zjutraj nas postavi nenanadno povelje na noge. Gremo oprezno čez novonarejeni most, vzpnemo se na nasprotni breg, ki ga reka na treh straneh obkroža, in se bližamo sovražniku, ki nas že pričakuje v okopih, pri katerih je prejšnji dan zadal velike izgube Janezom. Ob cesti med drevjem obstanemo; del polka gre v boj, drugi del pa se vleže ob cesti kot rezerva v travo. Toda komaj se dobro raztegnemo po tleh, že prično pikati (ck, ck, ck) okoli nas ruske krogle in v par minutah se čutijo trije precej dobro zadete, na druge pa padajo odbite vejice z drevja.

Med tem vpostavimo z zdravniki nekoliko zadaj polkovo obvezovališče in začnemo svoje delo. Noč in dan nam donašajo pomoči potrebne ranjence na nosilih. Grozne slike! Iz teme stopajo v rob gozdiča, kjer taborimo, k medli lučici upehani nosilci in pokladajo pred nas ranjene tovariše. Mnogi takorekoč plavajo v svoji krvi, ki se zbira iz ran na platnu nosilnice kakor voda v luži pod mokro skalo. In dvigajo se pred nami molče naši ljudje, podobni bičanemu Kristu. Različno je njihovo zadržanje. Mnogi delajo miren, vsakdanji obraz in pripovedujejo o položaju na bojišču. Nekateri se jokajo potihem in tožijo o bolečinah in o posledicah ran. Posamezni gledajo nemo, z ugašajočimi očmi vprašalca po njihovem počutenju, so pa tudi, ki razkladajo edino željo, da bi njihova kri ne bila zastonj prelita in bi bil sovražnik končno premagan. Čast mi je, ker morem poročati, da so Janezi, katerih mnogo pride k nam, ker naše obvezovališče lažje najdejo, ponajveč med poslednjimi junaki. "Dobro sem jo dobil, pa da bi le mi zmagali, še mar mi ni rana," mi je pripovedoval postaren Moravčan. In Amerikanec iz Dolenjske z brado je dejal: "Samo zato bi rad še enkrat imel zdravo nogo, da bi mogel nazaj poditi Ruse."

Čudno, neverjetno je. Poredkoma padajo med nas krogle iz pušk, tako da se tuintam kdo prekucne in zakrvavi, čez nas žvižgajo težke granate na most, na levo in desno, v bližini 20 do 50 korakov pa pokajo šrapneli na polje in na cesto, iskajoč naše topove. Med nami vse na okrog po grmovju leže težko ranjeni in vzdihajo, ob robu gozda leže mrtvi, zaviti v šotorne plahte, čakajoč pokopa. Mi pa se pogovarjamo, sem in tja hodimo, jemo, spimo, pišemo in sploh živimo kakor doma pri vsakdanjem delu, četudi se zavedamo, da niti trenotek izmed nas ni varen nihče svojega življenja. In nad nami po vejah skačejo in ob gromu topov in pikanju pušk veselo prepevajo ptički kakor takrat, ko so tod brenčali sami roji galiških muh in se pasli koštruni. Res, v grozno nasprotje je postavila vojna človeka z božjo naravo, ki diha mir in oznanja srečo veselja in bratske vzajemnosti. Daj Bog, kateri edini to zamore, da se tudi zakrknjena in podivjana človeška srca omehčajo in se v pravi krščanski ljubezni ter blagonosnem miru zopet zbližajo!

Fijakerjeva čast.

V Palermu je kupil fijakar Amato Santo nedavno konja, ki se je pri prvih poskusih vrlo obnesel, ko pa ga je vpregel v svoj voz, začel je biti z nogami ter se ni premaknil z mesta. Ker se je nabralo okoli obupanega moža in njegovega konja vse polno radovednežev, začel je pretepavati in suvati kobilo. A dosegel je ravno nasprotne učinke. Trmoglava žival je začela iti ritensko. Ko sta se fijakar in njegova kobilica na tak način prerivala pet minut, pograbi moža jeza in sramota, potegne revolver ter ustreli kobilo. Potem se obrne proti gledalcem, rekoč: "Dal sem se oslepariti, zatonisem več vreden, da bi še nadalje živel kot kočijaž!" S temi besedami je obrnil orožje proti sebi ter se ustrelil v srce.

Bolgarsko rožno olje.

Bolgarija preskrbuje svetovni trg z devet desetinami rožnega olja. Liter olja zahteva 4000 kg rožnih listov, 2 ha sta potrebna za pridobivanje tolike množice. Vsako leto nabero 13 do 14 milijonov kg cvetlic, ki dajo 3000—4000 kg dragocene esence, včasih tudi več. Poskušali so z rožami Francije, Nemčije in Južne Avstralije, a kljub dolgotrajnemu prizadevanju ni bilo nobenega uspeha; zato ima Bolgarija v tem oziru monopol. Cene so vsled vojne zelo poskočile; l. 1910. so prodali 4683 kg olja za 5,400,000 kron, kilogram torej za 1153 kron, sedaj so se cene najmanj že podvojile in bodo šle še kar kvišku.

Šepal sem.

Znani francoski kardinal in diplomat Talleyrand (1754 do 1838) je precej šepal. Prej zvest služabnik Napoleonov ga je takoj zapustil, ko je njemu ugasnila zvezda sreče. Najbolj čudno se je zvijal takrat, ko je Napoleon po bitki pri Lipskem pribežal v Pariz, preden so prišle tja zavezniške armade. Ni vedel, kaj bi naredil. Vedel je, da z Napoleonom ne bo več dosti opraviti, čisto zapustiti ga pa še ni smel. Nekdo mu je hotel očitati to neznačajnost in ga je vprašal: "Kaj ste pa delali tedaj, preden so prišli zavezniki v Pariz?" — Talleyrand pa ni bil v zadregi, odrezal se je: "Šepal sem."

Ali imate tak občutek?

Nabiranje plina v želodcu in drobu škoduje srčni delavnosti. Bržko se uležete, se prične utripanje, ki pretegne srčne mišice in živce. Zjutraj vstanete tako trudni, kakor bi opravili dnevno delo. Uživajte Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki izprazni vaš želodec in drob, ne da oslabi vaše telo. To zdravilo, ki je velike vrednosti tudi za razdražljivost, glavobol, izgubo slasti, malokrvnost itd., ne vsebuje kemičnih tvarin ali strupov, ker je izdelano samo iz zdravilnih grenkih zelišč in čistega naravnega rdečega vina. Cena $1.00. V lekarnah. Joseph Triner, izdelujoči kemik, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

KAKI IZBORNI LINIMENT

ima veliko število uporab v vsaki hiši. Nikoli ne poteče dan ne da bi ga kaki član imel priliko rabiti.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko Olje) je taki liniment ter se že rabi preteklih 35 let. Izkazal je svojo vrednost pri zdravljenju

REVMATIZMA, NEVRALGIJE, IZVINJENJ, OTOLKLJAJEV, OTEKLIN, OTEKLIH ŽLEZ, OKORELIH SKLEPOV IN MIŠIC, KRČEV, BOLEČIN IN BOLESTI. Cena 25 in 50 centov.

Čitajte sledeče pismo: "Severovo Gothardsko Olje se je izkazalo zelo uspešno. Moja žena je imela hude bolečine v nogah toda po rabljenju Severovega Gothardskega Olja so bolečine postale manj hude in ko je porabila pol steklenice, so bolečine popolnoma izginile."

John Mikulastik, Rfd. No. 1, Box 96, Iron Mountain, Mich.

Kupite Severove Pripravke v lekarnah. Ako jih ne morete dobiti, naročite jih od nas. Zavrnite nadomestitve.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad $400,000.00.

ROBT. T. KELLY, predsed. CHAS. G. PEARCE, kasir

NA DOPUSTU!

Vtisi iz monarhije.

(Izvirno pismo vojnega poročevalca "Slovenčevega".)

Prva doba gališke vojne je bila minula. Ruski plaz, ki se je valil v deželo čez Brody—Lvov, se je sam od sebe ustavil — Rusi niso bili nikoli mojstri v ofenzivi! Velike izgube na ranjenih in mrtvih smo pošteno poplačali in ruska premoč, ki so jo cenili na veliko divizij, se je nevarno skrčila, tako da je moral prej ali slej nastopiti oni trenutek, ko sta oba utrujena nasprotnika hlepela po odmoru in počitku. Ta trenutek nastopi v vsaki vojni in tudi v Galiciji je bilo tako.

Mi in Rusi smo potrebovali miru; potrebovali smo časa za prepeljavo ranjencev, da dovoz svežih moči iz domovine in za dopolnitev živežnih in municijskih zalog. Vsega tega je bilo treba tudi Rusom. Razlika med nami je bila samo ta, da smo se mi nahajali v neposredni bližini naših najbogatejših resurs: Češke, Moravske in Ogrske, kamor vodijo številne železniške proge in izvrstne ceste, ki omogočujejo brzo zvezo in obširen promet, — medtem ko je postala za Ruse njihova neizmerna oddaljenost od središča jako neprijetna. To je bila za nas ena ugodnost. Drugič smo mogli v tem času velik del ravnokar izvežbanih čet pripraviti za vojno in jih v najkrajšem času vreči v katerokoli smer. Tretjič je pa že stala pred vratmi nemška pomoč. Ugodni uspeh teh treh točk danes že čutimo.

Ta "odmor", ki v resnici ni bil nikak mir, marveč doba najintenzivnejšega dela, sem porabil za kratko potovanje nazaj v "monarhijo"; sicer nisem nikoli prišel preko mej monarhije, toda radi krajšega pravimo tako in naglašamo bolj "nazaj" nego "monarhijo". Po dolgi odsotnosti je človek le radoveden, kako je doma, "pri materi".

Bila je vlažnomrzla, meglena noč, ko sem se pozno, zelo pozno poslovil od našega zadnjega stana. Edini vlak, ki je na enotirni progi še vzdrževal civilni promet, je prišel še-le proti 3. uri zjutraj. Kdor se je hotel s tem vlakom peljati, je moral imeti legitimacijo, drugače mu je bradati črnovojnik neusmiljeno zabranil vstop na peron. Jaz sem imel takozvano "odprto povelje", ki daje pravico do vožnje na vseh mogočih vozilih. Čakalnica je bila prenapolnjena z ljudmi, večinoma begunci iz marmaroškega ozemlja; ljudem se je na obrazih še vedno zrcalil strah pred kozaki. Kakor se je kasneje pokazalo, je bil ta silni strah pred ruskimi medvedi neopravičen. Toda ljudi se je enkrat polastil strah in zapustili so domovino v breglavem begu. In sedaj so čepeli tu s svojimi svežnji, v katere so v naglici povezali najpotrebnejše stvari. Večinoma so bile ženske s tropi majhnih otrok, ki so se boječe stiskali k materam — slike, ki jih lahko vsak dan opazuješ v velikih izseljeniških lukah. Mož skoro ni bilo med njimi; toda pač, v čakalnici II. razreda jih je bilo nekaj. Krepke, čvrste postave, ki bi bili pač lahko ostali doma kakor njihovi kmečki rojaki in vršili svojo domovinsko dolžnost — kljub svojim notoričnim ploščatim nogam. Le-ti možje so tožili in vzdihovali — ženske ne! Ženske so bile močnejše, mirno so prenašale svojo težko osodo, zaupajoč v moč svojih mož in v silo države, ki jih ne bo zapustila... Država je tudi storila svojo dolžnost: ko sem se vračal, so se ubogi ljudje že peljali nazaj na svoje domove.

Vožnja v nezakurjenem vozu ob občutnem mrazu ne spada ravno med najprijetnejše stvari na svetu. Le počasi smo prišli naprej ob mogočnem gorovju Tatre. Na vsaki postaji živahno, pisano vrvenje; vsepovsodi valovanje in gibanje kakor sredi sezije. Proti poldnevu smo dospeli v Žilino (nemško Sillein, mažarsko Czolna!). Nalašč sem se peljal v III. razredu, ker so me ljudje zelo zanimali. Govore neko posebno slovansko narečje, ki ni ne slovaško ne poljsko, marveč jezik, ki je zelo podoben staropoljščini, kakor jo je pisal Kochanowski v 16. stoletju. Ornametika njihovih pisano vezenih oblačil ima poseben slog; posebno često je opaziti motiv vzhajajočega solnca. Od Žiline dalje smo se vozili po plodnem Považju; dobil sem za sopotnika slovaškega župnika, s katerim sva se o marsičem pogovarjala. On je govoril po slovaško, jaz po slovensko, pa sva se izvrstno razumela. Njegova zanimiva pojasnila o Slovakih, o njihovih narodnih, gospodarskih in političnih razmerah, bodo kasneje kdaj prav prišla. Na vseh, tudi najmanjših postajah stoji vlak po cele ure. Na vseh kolodvorih so pripravljeni prostori za "Rdeči križ"; tudi na najmanjših postajah je vedno nazočih nekaj strežnic, da nudijo pomoč ranjencem, ko se vozijo mimo. In ta slika se ne ponavlja na 10, 20 postajah; na stotine jih je in povsodi je opaziti isto požrtvovalnost, isto pripravljenost k pomoči. Povsodi izvrstne zdravstvene odredbe, povsodi dovolj poživil, povsodi roke, ki so pripravljene pomagati. Zares, ne samo armada, marveč celokupno prebivalstvo je v službi domovine. Do Dunaja se ponavljajo iste slike, z vedno enakim temeljnim tonom, različne le po krajevnih niansah, kakor se že peljemo po ogrskih ali po avstrijskih tleh. Sicer ne prevladuje več temperamentna žarkost, kakor izpočetka vojne, pač pa hladna, mirna zaupljivost, in jaz mislim, da je bolje tako. Čustvo je sicer lepo, toda razum je boljši.

Ob 9. uri zvečer sem dospel na Dunaj. Kljub temu, da sem bil že prav pošteno utrujen, nisem šel takoj k počitku, marveč me je radovednost gnala v mesto. Kako je neki v cesarskem mestu? Ali se pozna, da je na tisoče mož odšlo na bojišče? Kako so ljudje razpoloženi? Ali so pogumni, veseli ali pa pobiti? Ko sem stopil na "električno", sem bil vresnici presenečen. Predstavljal sem si, da bodo ljudje vsled mnogih ranjencev in drugih vojnih prizorov potrti in žalostni — toda nič od vsega tega! Trgovine so bile deloma še sijajno razsvitljene, kavarne prenapolnjene, ljudje so se smejali in šalili kakor pred vojno, komaj je na čem spoznati, da smo v vojnem stanju! Iz nekaterih lokalov se glasi vesela, poskočna godba — Dunaj pač ostane Dunaj, mesto ocvrtih piščancev in sladkega mošta.

Šel sem v kavarno "Evropa". Dame in gospodje v elegantnih toaletah so polnili lokal, med njimi najrazličnejše uniforme vseh orožnih vrst, častniki in moštvo. Vse proračunano na blesk in sijaj in zunanji efekt, prav kakor v miru. Častniki so se šalili in smejali; in sicer ne samo oni, ki brišejo prah po pisarnah, marveč tudi taki, ki so imeli v bližnjem času oditi na bojišče. Da, ravno ti so bili najveselejši in najrazposajenejši. Danes smo še — kdo ve za jutri? Torej — vivamus, bibamus! Veselo zaupanje na končni uspeh, na zmago, odmeva iz vseh njihovih besed, ravno tako med moštvom.

V uradih, kjer sem imel najprej opraviti, ista slika. Nikjer čemernosti, nikjer pobitosti. Posebno so me zanimali obrazi onih gospodov, "ki morajo vedeti", veliko bolje in natančneje vedeti nego nas kdo. Opazoval in študiral sem njihovo mimiko, toda povsodi sem videl tak mir in hladnost, kakor bi se ne bilo nič posebnega zgodilo; tako ravnodušno in mestoma celo veselo je bilo njihovo obnašanje, če se je govorilo o vojni. "To ne more biti slabo," sem si mislil sam pri sebi, in res je bilo tako. Danes, teden dni kasneje, si njihov mir čisto lahko razlagam.

Ganljiva je skrb, ki se na Dunaju izkazuje ranjencem. Tudi naši domači vojaki, katerih veliko število leži v augartenski palači, so te skrbi deležni. Ob tej priliki bi se na dunajske rojake obrnil s prošnjo, da pošljejo našim ranjencem stare slovenske ali hrvatske časopise. Zakaj, lahko uganete. V tujini, med ljudmi, s katerimi se človek pri najboljši volji ne more pogovoriti, je dolgčas strahovita muka. In te muke jih čisto lahko rešimo — to so si pač tudi pošteno zaslužili.

Obiskal sem tudi vojašnice. Krog njih je prav tako kakor na dan prve mobilizacije. Vrvenje in mrgolenje kakor v mravljišču. Kako so se motili tisti, ki so mislili, da bo Avstrija pri prvem napadu zadavljena! V resnici so vojašnice podobne ognjenikom, ki bruhajo vedno nove bataljone, ne morda pohabljenih, marveč krepkih ljudi, katerim ne manjka ne opreme ne izvežbanosti. V eni izmed vojašnic ravnokar pregledujejo pehotni bataljon, pripravljen na odhod. V zadnji vrsti se polkovnik ustavi pred nekim možem — častniškim slugom, ki po vsej priliki ni iznašel smodnika. Tudi jaz stopim bliže in sedaj mi je postalo jasno, zakaj se je polkovnik s svojim spremstvom tako smejal. Možu, ki ni imel na sebi nobene druge vojne opreme kakor častniško torbo, so tovariši namesto bajoneta vtaknili za pas grebačo in on je v resnici verjel, da to spada "zraven", kajti drugače za svojega gospoda ne bi mogel skuhati čaja! Kak Napoleon se iz tega junaka pač ne bo razvil, pa saj tudi ne rabimo toliko Napoleonov — morda bolj "Napoleon — d' ors"-ov.

V nekaj dneh so bili moji opravki v domovini končani in sedaj je bilo treba zopet nazaj — v Galicijo. Štiri dni sem rabil do gor, pač dolga vožnja, toda zelo poučna in tudi tolažljiva. Vlak za vlakom drdra mimo mene, vsi prenapolnjeni z vojaki, ki bodo sveži in neoslabljeni morda odločilno posegali v boje; razen tega vojni material v ogromnih množinah. Od kodi se vse to jemlje? Kolikor bolj se bližamo vojnemu prizorišču, toliko očitnejša postaja moč naše države. Brezkončne vrste voz na železnici, brezkončne vrste voz na cestah, in vse v tisti smeri: v Galicijo! Koliko se je še-le po drugih potih spravilo tjekaj? Komaj si je moči predstaviti, koliko dela, energije in aporov je treba, da se ves ta ogromni človeški in materialni aparat vodi in obvladuje z ene pisalne mize! Pri tem pa vsepovsod najboljša volja. Iz voz z znanimi napisi "40 mož — 6 konj" done krepki vriski, ki jih tu in tam prekinjajo veseli napevi harmonike; vsi vozovi so okrašeni s smrečjem in pisanimi zastavicami — vojno navdušenje se noče poleči! Ali — ali! Do drugega "ali" je najbrže še daleč, odločitev še ne bo padla v dveh dneh, kar tudi vsak ve; toda ravno ta okolnost je ono, kar nas navdaja z največjim navdušenjem: Čeprav danes natanko vemo, da je vojna zelo krvava, čeprav se ogromnih žrtev, katere treba doprinašati, mnogo bolj zavedama nego izpočetka — kljub temu nobenega popuščanja, nobenega odnehanja, marveč vedno pogumnejša odločnost, da se podjetje do kraja vzdrži. Človek se mora v resnici čuditi; četudi se je veliko pričakovalo, je treba vendar reči, da to, kar se vidi danes, po prvi vojni fazi, prekaša vsa pričakovanja.

Zaenkrat ždim še v majhnem, prastarem poljskem mestecu in čakam prve priložnosti, da pridem bliže k fronti.

K BOJEM V VAL DAONE.

(Iz vojnega poročevalskega stana.)

Na južnem pobočju mogočnega gorskega korena adamelske skupine izvira kot eden odtokov ledenikov, ki pokrivajo zgornji del nad 3000 m visokih gorskih velikanov, reka Chiesse. Globoka struga, katero si je zarezala med dvema mogočnima gorskima grebenoma, se imenuje na skrajnem zgornjem koncu Val di Fumo, kasneje, ko se obrne reka v velikem loku proti jugovzhodu, da pride do Judikarij, pa Val Daone. Le-ta je bila v zadnjem času mnogokrat imenovana, ker italijanski generalni štab rad in velikokrat poroča o uspešnih bojih v tej dolini.

Na grebenu, ki se vleče na zapadni strani doline, se nahaja meja, in za manjše italijanske oddelke nikakor ni težko, da z vpadi v Val Daone pokažejo svojo podjetnost. Posebno vabljiva je zanje mala stranska dolina Val di Leno, v katero vodi več prehodov iz Val Camonica, doline Oglia. Tu se je tudi od začetka vojne ustalila 90. alpinska stotnija. Na severnem pobočju, na obronku Re di Castello, si je napravila dva ugodna tabora in se zavarovala s tem, da je s patrolami vznemirjala ozemlje južno ležečega grebena Boazzolo, Val Daona in nasproti Val di Leno iztekajoče se Danerbske doline.

To idilo je sklenilo skaliti poveljstvo bližnjega brambnega odseka. Južno od Danerbske doline se dviga Monte Bagolo, ki nudi izvrsten vpogled v Val di Leno. Tu je stalno četoval nadpaznik finančne straže Nicolodi s 25 možmi, ki je natančno opazoval početje Italijanov. Njemu je najbrže časih prišlo na misel, da bi se mogel prijetnemu taborskemu življenju napraviti nenaden konec, ako bi bil na pobočju Monte Bagola pri rokah gorski top.

5. julija 1915 pozno popoldne so majhne skupine skrivoma odrinile iz Judikarij na pobočje, ki na severni strani spremlja Val Daone. Ko so se skupine zbrale v nočni temi, je bilo vsega vod lovcev z dvema topovoma. Do jutranje zore so nadaljevali težavni pohod ter se nato pred izdasko dnevno svetlobo skrili na varnem mestu blizu neke planšarske koče. Voditelje malega krdela in artiljerijski poveljnik sta nadaljevala pot proti Monte Bagolu. Nicolodi, ki ju je že pričakoval, je javil, da se pri alpincih ni nič izpremenilo. Sedaj je bilo treba poiskati ugodnega mesta za topova na južnem gorskem obronku in pa poti v postojanko. Ko se je to posrečilo, sta se oba častnika vrnila k svojemu oddelku, ki je potem ob 9. zvečer nadaljeval pot. Težave so bile velike, le počasi so prišli naprej in vedno bolj je rastla bojazen, da topovske postojanke ne bo mogoče pred jutrom doseči. Tu je prišel eden Nicolodijevih ljudi s poročilom, da so alpinci proti večeru večinoma zapustili svoja tabora. Očividno da so odšli k bližnji, dalje proti severu ležeči vhodni poti iz Italije, v okolico Lago di Campo.

Treba se je bilo potrpežljivo udati in počakati, da se sovražnik vrne. Oddelek si je zopet poiskal skrivališče, da bi v njem varno prebil dan.

Prejšnji večer se je iz spodnje Daonske doline odpravila patrola 20 mož, večinoma črnovojnikov, pod vodstvom voditelja Gritscha, kateri se je pridružil tudi strelski nadporočnik Rabauser. Patrola naj bi dospela na gorski hrbet, ki se vleče od Cima di Boazzolo dol proti ustju doline Leno, ter pregnala italijanske patrole, ki bi se morda nahajale v oni okolici in ki bi drugače morda le utegnile opaziti pohod naše kolone s topovoma na nasproti ležečem bregu. Dalje je imel mali trop nalogo, da Italijanom ogreni beg po lenski dolini navzgor, ako bi morda po tem potu hoteli ubežati artiljerijskemu ognju. Da bi sovražnik ne mogel iz doline priti za hrbet niti oddelku s topovoma, niti Gritschevi patroli, se je postavil majhen oddelek v okolici Lerta.

Nadporočnik Rabauser in Gritscheva patrola sta kljub tžavam in nevarnostim nočne gorske hoje dosela na hrbet Boazzola ob 4. uri zjutraj. Medpotoma niso zadeli na nobenega sovražnika, toda na koncu grebena se je bil ustalil močnejši italijanski oddelek. Presenetiti jih ob belem dnevu ni bilo mogoče, napad ni obečal uspeha. Vrhu tega je prišlo potom znamenj z zastavico obvestilo, da se je obstreljevanje odgodilo.

Patrola nikakor ni bila v prijetnem položaju. Dosežene višine ni hotela popustiti, zato je ostala, zavarujoča se na vse strani, po možnosti skrita na izbrani postojanki, da počaka naslednjega dne.

Ali so Italijani opazili, da na gorskem hrbtu ni vse v redu, ali pa je šla patrola v kako drugo svrho ob gorskem grebenu, kratkoinmalo: proti 2. uri popoldne j počilo nekaj strelov, patrola je bila odkrita. V boju, ki se je nato razvil, je mogel poročnik Rabauser krotiti italijanski oddelek, dasi je bil močnejši. On in njegovi ljudje so predobro streljali, nego da bi bil smel kdo izmed napadalcev nekaznovan nuditi najmanjši cilj. Tudi poizkusi, da bi prišli strelcem v bok, so se izjalovili. Proti večeru pa je postal položaj nevaren. Alpinci so se bili popoldne vrnili v svoja tabora. Ko so zaslišali streljanje na višini, se je takoj odpravilo kakih 150 mož v raznih majhnih oddelkih, da pridejo Tirolcem v bok in za hrbet.

Rabauserjeva četica je morala napraviti fronto na vse strani. Četudi je lovec Koch skupaj z nekim strelcem pustil sovražni oddelek 25 mož čisto blizo svojega skritega stališča, nato pa z izvrstnimi streli ubil ali ranil toliko njih, da je ostanek hitro pobegnil, četudi je nadporočnik Rabauser dobro pogodil 15 sovražnikov, vodja Gritscher pa 5, in tudi ostali strelci niso brez uspeha streljali — se je obroč sovražne premoči vedno ožje sklepal krog hrabre čete in obečal gotov pogin, ko bi nas opajoči mrak preprečil streljanje v viden cilj. Nadporočnik Rabauser je zato ukazal svojim ljudem, da še odprte vrzeli porabijo za urno umikanje. Po zaslugi spretnega vodje Gritscherja in prideljenega signalista patrolnega vodje Kvapila se je patroli posrečilo, da se je umaknila sovražniku brez izgub.

Italijani so bili veseli, da so se znebili kalilcev miru. En del se je vrnil v tabor. Na višini je ostala dosedanja straža, potem po en majhen oddelek na Cima di Boazzolo, na pobočju proti Casine Boazzolo in dalje proti jugozapadu. Sredi notri na grebenu je ležal z maloštevilnimi ljudmi nadporočnik Rabauser, skrit za skalami. Svoje postojanke ni hotel zapustiti, ker je bil za naslednji dan določen topniški napad ter je pravilno računal, da Italijani ne bodo opazili, da je del patrole zaostal.

Na Monte Bagolo je vladala med tem živahna delavnost. Ko se je javila vrnitev alpincev v njihova tabora, se je polovica Nicolodijevega oddelka spustila po pobočju nizdol v danerbsko dolino, da zavaruje desno krilo artiljerijske postojanke; druga patrola je odšla v isto svrho na levo v Val Daone v okolico planšarske koče Boazzo. V mraku so se začeli s topovoma in njunim kritjem vspenjati navzgor na izbrano postojanko.

8. julija od 4. zjutraj sta stala topova pripravljena za ogenj, naperjena natančno na sprednji italijanski tabor. Ob 6. zjutraj so zagrmeli na ono stran prvi streli, obenem je pa vod, ki je ostal pri topovih za kritje, obsul z ognjem alpinsko stražo iz izhoda doline Leno. Kakor bi pobrskal po mravljišču, so jeli Italijani v prvem taboru begati sem in tje. Neka skupina, po vsej priliki častniki, se je postavila na skalno ploščo in začela opazovati okolico, da dožene, odkod prihaja motitev; šrapnel udari sredi med nje in do zadnjega ubije ali rani. Dolgo je trajalo, preden so alpinci zopet prišli k sebi, zgrabili za orožje in se uredili v kritjih. Le-ta in pa med tem zasedeni strelski jarki dalje zadej ležečega tabora so bili sedaj deležni granat. Ko je ena udarila sredi v neki jarek, so se alpinci proti 9. uri dopoldne v begu umaknili deloma proti Lago di Campo, deloma pa po dolini navzgor.

Nadporočnik Rabauser, čegar patrola se je bila med tem vrnila na višino, je poslal po dolini bežečim Italijanom nekaj strelov, nakar so se obrnili nazaj, a so svojo namero takoj opustili, ko sta jih gorska topova zopet pozdravila z nekoliko šrapneli.

Sedaj za artiljerijo ni bilo več nobenega cilja, vsled česar se je oddelek zbral na Monte Bagolo in se ob pol dveh popoldne odpravil domov.

V okolici Monte Boazzolo je bilo pa še cel dan zelo živahno. Rabauser je s svojim posegom v boj naravnost izzval italijanske oddelke in patrole, ki so bile razdeljene krog in krog. Od vseh strani so začeli boj, vendar sta Rabauser in Gritsch držala sovražnika v spoštljivi oddaljenosti. V mraku so se odpravili na sestop in srečno dospeli v Daonsko dolino. Izgube patrole so bile neznatne: Lovec Koch je bil ranjen v nogo, črnovojnik Maccano Battista je bil ujet.

Ker so končno Italijani lahko mirno ostali na bojišču Monte Boazzolo, jim jebila dana zopet priložnost, da poročajo o srečnih bojih v Val Daone. Kakšni uspehi so to, nas uči opis dogodkov.

Tolažljivo.

Zdravnik: "Za to bolezen sta samo dva pomočka, ki pa nič ne pomagata!"

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Aurora, Ill.: John Kočevar.
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop Kušljan.
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.
Denver, Colo.: George Pavlakovich
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich
Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.
Gowanda, N. Y.: Frank Zore.
Great Falls, Mont.: Mat. Urich.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan,
Indianapolis, Ind.: Martin Česnik.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic.
Lorain, O.: Jos. Perušek.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričar
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg (Cleveland): John Lekan
Ottawa, Ill.: Jos. Medic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo: Leop. Poljanec
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Springfield, Ill.: John Peternel.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Stambaugh, Mich.: Aug. Gregorich
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelcich.
Valley, Wash.: Miss Marie Torkar.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
West Allis, Wis.: Anton Skerjanc.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Willard, Wis.: Frank Perovšek,
Youngstown, O.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Uprav. "A. S."

Nima talenta.

Oče: "Karol, ali bi ne hotel ti zdravnik biti?"

Sin: "Oh ne, saj se še muhe ne upam ubiti!"

JOSIP KLEPEC
Javni Notar — z 10let. skušnjo

izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira; če potrebuje otrok certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini se obrnite na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL

Slovencem in Hrvatom
naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:
Lutra 10c
Minikin 5c Mike's Best 5c
Michael Kochevar,
Chicago, Phone 1689-L
Northwestern Phone 809
1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER
Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet
CHICAGO PHONE 298:
Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.
Govorimo slovenski jezik.
Kolektujem in tirjam vsako vrstne dolgove. Ali pa se oglasite pri
M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.
Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek $300,000.00
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Dr. Richter's Pain Expeller
zoper revmatizem in trganje bolečine in otrpnelost členkov in mišic.
Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega vidite na sliki.
Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapečaten s Anchor Trade Mark.
25c in 50c vseh lekarnah ali pa pišite ponj naravnost na
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street New York.

A. Nemanich, St. A. Nemanich, Jr.
Chicago Phone 2575
A. Nemanich & Son
BANK
Real Estate Insurance Loans Renting
V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po
3%
in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.
Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.
Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.
Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.
Posojujemo denar na zemljišča in hiše.
Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

430 STRANI OBSEGA
Veliki Slovensko-Angleški Tolmač
prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.
Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.
Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:
V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

15.	okt.	Nedelja	Posvečenje cerk.
16.	"	Pondeljek	Gal. opat.
17.	"	Torek	Hedvika, kralj.
18.	"	Sreda	Luka, evangelist.
19.	"	Četrtek	Peter Alk., spozn
20.	"	Petek	Felicijan, muč.
21.	"	Sobota	Uršula, dev. m.

OSEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Spovedna oblast.

Prav mnogokrat beremo v sv. evangeliju, da je Jezus odpuščal grehe. Tudi današnji evangelij nam pripoveduje, kako je Gospod mrtvoudnemu odpustil grehe rekoč: **"Zaupaj sin, odpuščeni so ti tvoji grehi."** V hiši Simóna farizeja je odpustil grehe veliki grešnici in je rekel o njej: **"Veliko grehov ji je odpuščenih, ker je veliko ljubila"**, ker je bila njena ljubezen do Boga tako velika. Še celo v svoji zadnji uri odpusti Jezus skesanemu razbojniku in ga potolaži z besedami: **"Še danes boš z menoj v raju."** Ker so pa ljudje vedno potrebni odpuščanja grehov, je dal tudi svoji cerkvi oblast odpuščati grehe rekoč: **"Katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni."** Poglejmo kako imenitno koristna in tolažljiva je ta oblast.

Ta oblast je jako velika in imenitna. Ni je nobene posvetne moči, ki bi se dala primerjati s to oblastjo. Naj bo duhovnik še tako ubog in tako slaboten, da more komaj povzdigniti svojo roko, ima vendarle večjo oblast kakor najmogočnejši vladar. Ta ima oblast le nad telesom in časnimi rečmi; on lahko pomilosti hudodelnika ne more mu pa odvezati verig, v katere ga drži oklenjenega satan. To oblast ima le mašnik. Zato pa piše sv. Peter Damian: "Noben angelj nima tolike moči odvezovanja kakor duhovnik."

Ta oblast je sila tolažljiva, ker daje mir in zadovoljnost duši, katero je poprej zbadala pekoča vest. — Mladenič je bil nedolžen in srečen. Dobro in krščansko so ga vzgojili njegovi starši, greha ni poznal, rad je molil, ljubil je očeta, mater, brate in sestre. Duša njegova je uživala nekaljeni mir, podobna je bila mirnemu planinskemu jezeru, v katerega biserno čistih vodah se zrcali sinje nebo. Treba je iti s trebuhom za kruhom v širni svet, ker vodna vas ne nudi zadosti zaslužka. Mladenič se odpravi od doma. "Z Bogom sin! Boga ne pozabi in rad misli," so zadnje besede njegovih starišev. Mej svetom se seznani mladenič z tovariši, ki so drugačnega mišljenja, kakor on, od začetka se ostavlja, polagoma se vda. Vabijo ga prijatelji, vabijo ga strasti, neumnosti sledi neumnost, hudobiji hudobija, on pada vedno globokeje. Pri tem pa sam skusi, kako resnične so besede prerokove: **"Hudobni nimajo miru."** Njegovo srce poprej podobno skrbno obdelanem vrtu, na katerem raste vse polno žlahtnih cvetlic, je zdaj podobno vrtu, v katerega se je priklatila cela čreda prešičev, vse je razruto, vse pomandrano. Večkrat čuti vso svojo nesrečo in lotiti se ga hoče obup. Božja milost pa ga slučajno — morda vsled molitve skrbne matere — zopet pripelje v cerkev, v kateri ga že dolgo ni bilo, milost deluje, slednjič poklekne mladenič skesan pred spovednico. Spovednik ga mirno posluša, milo posvari, slednjič povzdigne svojo roko in moli: "Odvežem te tvojih grehov." Srce usmiljenega Boga se odpre, iz njega se izteka v srce spokornika tolažba, sreča in mir. Zopet je vesel in čuti se kakor prerojenega. Morda si, dragi bravec, že sam na sebi kaj podobnega občutil. — Kako velika tolažba nam je torej spoved!

Pa tudi z ozirom na družabno življenje je spoved jako koristna. Ali ni mar za človeško družbo sila velikega pomena, da spolnujemo stanovske dolžnosti? Ali ne opominja spovednik otrok, da spoštujejo očeta in mater, gospodarjev in delodajalcev, da so se svojimi podložniki pravični, ljubeznivi, človekoljubni in delavcev, da so zvesti in podložni? Ali bi ne bila velika sreča za človeško družbo, ko bi vsi spolnjevali te opomine!

Velikega pomena je za človeško družbo, da vsak spoštuje življenje, blago in pravice svojega bližnjega. Ako se to ne zgodi, je nered, nemir in nesreča. Ali pa ne zahteva ravno spovednik v spovednici, da se mora do zadnjega vinarja poravnati storjena škoda na premoženju, zdravju in dobrem imenu? — Nadalje je družabnemu redu jako koristno, da se brzdajo strasti, kajti nebrzdane strasti so vzrok nereda, pa zatira strasti v korenini.

Ta oblast pa napolnuje tudi nebesa z veseljem. Božji Zveličar, pravi: **"Vam povem, da bo med angelji Božjimi veselje nad grešnikom, kateri se spokori."** To veselje nam je Gospod tako lepo popisal o ganljivi priliki o zgubljenem sinu. Kolikorkrat se grešnik skesano spove, se vrne eno zgubljeno dete nazaj k usmiljenemu srcu nebeškega Očeta.

Velika, koristna in tolažljiva je torej spovedna oblast. Dragi bravec, ali si se že kdaj usmiljenemu Bogu prav iz srca zahvalil za to veliko in tolikanj tolažljivo milost? Ali se te milosti tudi prav pridno poslužuješ? Žalostno je, da se toliko kristjanov tako malo zmeni za to tako veliko milost. Življenje po družinah in občinah bi bilo vse drugače, ko bi se bolj pogosto sprejemali sv. zakramenti. Bodi torej v prihodnje bolj hvaležen za to milost in bolj pogosto se poslužuj, kakor do sedaj!

REV. J. P.

ČEŠČENJE BOŽJE.

Piše Rev. J. Plaznik.

(Dalje.)

"Ne vsak, kdor pravi Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, ampak kdor izpolni voljo mojega očeta, ki je v nebesih."

Človek potrebuje opore. Slab je sam na sebi, toda združenje premore vse. Je pa človek tudi vstvarjen kot družabno bitje. Po svoji naravi ima nagnjenje k združitvi. Bog sam je rekel, ko je vstvaril prvega človeka: Ni dobro človeku samemu biti. Že v najstarejših časih vidimo, da so se plemena združevala in si volila svoje predstojnike, kateri so bili njihovi voditelji. Voditelj sam pa se lahko moti, zato potrebuje pomoči, pomoči, četudi od svojih podložnikov, svojih svetovalcev. Tako vidimo, da so ljudje v družbi navezani eden na drugega, člani na predsednika in predsednik na člane. Eden brez drugega ne morejo shajati. Sporazum, sloga mora biti v društvih, če hoče društvo obstojati. Kjer vsak član trdi svoje, mora se družba raziti, ker vsi ne morejo gospodariti. To nam kaže zgodba kmalu po vstvarjenju prvega človeka, zgodba v babilonskem stolpu. Ker ni bilo edinosti, niso si mogli postaviti spomenika za poznejše rodove, ampak izginili so brez imena. Edinost pa je nemogoča tam, kjer družba ne zastopa resnice; resnica pa je le ena in ta je Bog, zato toraj ima le ona družba pravi obstanek, katera je na podlagi Božjih naukov. To nas uči zgodovina. Sv. katoliška cerkev je stara že skoro 2000 let. Koliko ljudi je že prišlo in učilo različne nauke, kakor jih uči katoliška cerkev. Hoteli so uničiti pravi nauk. Toda zginili so, braniteljica resnice pa se je dvignila močnejša, kakor kedaj poprej. Resnico so hoteli zatreti s silo, z ognjem in mečem. In sami so umrli, družba pa, katera zastopa resnico, pa se je dvignila veličastno.

Naš dobri slovenski narod se je vedno odlikoval po svojem zdravem razumu. Vsled tega je vedno ljubil resnico, oprijel se je in jo trdovratno držal, četudi je bil včasih v zasmeh drugim. Koliko težav je prestal. Nikoli ni imel nebes na zemlji. Bili pa so veliki in mogočni narodi, kateri so izginili iz površja zemlje. Naš narod pa se je naselil v svoji domovini že pred 13 sto leti, četudi je bil majhen, vendar obstoji še danes, večji, kakor kedaj poprej. Zakaj? Oklenil se je resnice, pridružil se je družbi, katera edina hrani resnico. To edino ga je obvarovalo pred poginom, to ga je napravilo trdnega, neizprosnega in tudi stanovitnega. Slovenci so začeli zapuščati svojo domovino in se začeli seliti v Ameriko. Zapustili so svoj reven dom, a doma niso pustili svojega prepričanja, svojega značaja. Ko so se naselili v Ameriki, sta jim njihova nepokvarjena narava in še manj nepokvarjen razum pripomogla do lepše bodočnosti. Zavedali so se pa tudi, kaj jih bo ohranilo nepokvarjene, nam reč resnica, katere so se zvesto držali. Zvestoba takorekoč poosebljena zvestoba je slovensko srce. Na to je lahko Slovenec ponosen. Zvestoba do svete vere, zvestoba do materinega jezika, zvestoba eden do drugega jih je gnala, da so se začeli družiti v katoliška društva. Namen ustanoviteljev naših društev je bil, da člani teh društev spodbujajo h gorečnosti v veri, goje svoj materin jezik kot drag spomin na vse, kar so bili učeni ljubiti v svojih otroških letih, da po bratsko podpirajo eden drugega in brišejo solze udovam in sirotam. To je bil namen naših društev in glejte: Četrt stoletja je že preteklo, kar so se nekatera slovenska društva ustanovila. Danes lahko rečete s ponosom: Ostali smo zvesti svojim načelom, hodili smo po potu, katerega smo si zaznamenovali. Vsa naša društva so lahko ponosna na svoje blagonosno delo.

Preteklost je prinesla lep sad. Človek pa ne sme počivati. Vsaka stvar se vzdržuje s trudom. Naši sovražniki ne mirujejo. Naš največji sovražnik se je nekoč pretvoril v kačo. Z zvijačo in hinavščino je zapeljal človeka. Verna je naša slovenska naselbina v Jolietu in zgled drugim. Kjer pa je najlepši mir, tam hodi sovražnik na najzvitejši način, da bi prinesel razpor. Ne spreminja se naš sovražnik več v vidno kačo, ampak v ljudi, kateri zaidejo v mirno čredo v ovčjih oblačilih. Pozna se jih najprej po sikanju s katerim pihajo svoj strup med nepripravljeno ljudstvo. Zato je prva dolžnost mož in žen naših društev, da o pravem času spoznajo strup in odženejo možko in odločno zapeljivca, kakor hitro se prikaže.

Naša vera mora ostati večno. Naš narodni jezik moramo vzdrževati. Toda, dragi mož in žena, oče in mati, ali sta že kedaj opazila strupeno kačo, katera je pripravljena v skrivališču na mladino? Ali ni med mladino dovolj takih, ki druge pregovarjajo, naj ne hodijo v katoliške šole, da že dovolj znajo krščanskega nauka, da naj gredo rajši v javne šole, kjer se bodo več naučili, da jim ni treba se učiti slovenščine, ker ne bodo hodili v stari kraj. Pravijo, da bodo boljši Amerikanci, če hodijo v državne šole. Če pride otrok k vam s tako prošnjo, vedite, da je bil v dotiki s strupeno kačo, katera vas hoče zapeljati. Bodite vedno in vselej pravi možje in žene in ne dajte se premotiti. Pokažite kedo je gospodar, kdo je gospodinja. Bilo je več vzglednih katoličanov, kateri so podpisali ustavo Združenih Držav, katoličani so bili najzvestejši, kadar je Amerika rabila pomoči. Kadar pride tekma med otroci javnih in katoliških šol, jih otroci katoliških šol sijajno zmagajo, četudi se poleg drugih vednosti učijo še krščanskega nauka in materinega jezika.

Podlaga naših društev je sveta vera. Naša društva naj vedno pokažejo, da ni ta podlaga samo na papirju, ampak da hočejo živeti povsod in vedno na tej podlagi, ker le potem jim je sijajna prihodnjost zagotovljena. Ne poslušajmo ljudi, kateri samo veliko in sladko govore, ampak glejmo na njihova dejanja in po njih jih trezno presodimo. Ne govorimo samo v lepodonečih besedah, ker te ne veljajo ničesar vestnega izpolnjevanja svojih dolžnosti, pomneči besed Zveličarjevih: Ne vsak, kdor pravi Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, ampak...

GALICIJA.

Pred vojsko so nas gališke razmere prav malo zanimale ali pa nič. Vsled svojega posebnega stališča, katerega je zavzemala Galicija v državnopravnem oziru ,nismo imeli dovolj prilike, notranjega ustroja dežele natančneje spoznavati, in če odračunamo zadnja leta, odkar je splošna volivna pravica nekoliko posvetila v doslej temne kote gališke uprave, nismo vedeli o Galiciji drugega, kakor da tam gori daleč na severu prebivata dva na življenje in smrt se pobijajoča slovanska naroda, Poljaki in Rusini, med katerimi prebiva veliko število židov.

O medsebojnem razmerju Poljakov in Rusinov bo boljše izpregovoriti nekoliko pozneje, ko bo minil za časa vojske trajajoči "Burgfrieden". Za danes omenimo le, da ni vse tako, kakor pravijo Poljaki, tudi ni vse tako, kakor pripovedujejo Rusini, še manj pa tako, kakor govore židovi. Nekoliko previdnosti je proti tem poročilom zelo umestno, ker vsak gleda in vidi razmere skozi svoja posebna očala, dočim mi, nepristranski opazovalci, zopet druga če sodimo. Mi imamo svoje zapadno-evropsko merilo, Galičani pa zopet svoje.

Nekoliko ložje je govoriti o Galiciji sami, brez ozira na narodnosti. Kdor še ni nikdar prej videl te dežele, je naravnost začuden. Krasno polje, krasna zemlja! Tu rodi vse, kar človek hoče nasejati, od najslabših poljskih pridelkov do najboljših. Naravno bogastvo dežele je neizčrpno. Z Galicijo se da primerjati prav dobro najboljši češki in moravski svet. A kakšna razlika med obema! Na Češkem in na Moravskem povsod bogastvo in blagostanje, in dote po 20 do 30 tisoč kron, katere dobe kmetska dekleta, niso nič redkega. Na Gališkem pa siromaštvo brez konca in kraja, vkljub vsemu prirodnemu bogastvu! V zapadni Galiciji so razmere nekoliko boljše nego v vzhodni, a dobre niso nikjer. Tudi velikansko število galiških izseljencev dokazuje, da v deželi nekaj ne more biti prav, ker vsi, ki so imeli priliko nekoliko v miru hoditi po deželi, so bili jednoglasne sodbe, da bi Galicija za monarhijo pomenila lahko drugo Ogrsko in neizčrpno žitnico, če bi bilo tam gospodarstvo le pol tako razvito kakor na Češkem.

O rudah ni vredno niti govoriti. Vsi vemo, kakšne neprecenljive važnosti je za nas gališki petrolej. Vkljub vsem modernim iznajdbam je petrolej še vedno svetilo revnejših slojev, ki štejejo na milijone. Kakšen velikanski davek bi morali mi plačevati ameriški družbi Standard Oil, če ne bi imeli petroleja doma! Kolikega pomena je petrolej za časa vojske, to pa vidimo sedaj, ko n. pr. potreba po bencinu čedalje bolj raste. Ravno ista je s soljo in lesom. Obojega ima Galicija dovolj, soli v Bohniji in Vielički, lesa pa po celi deželi, zlasti ob Karpatih.

Industrije je v deželi malo. Zato pa ima Galicija velik pomen za zapadnoavstrijsko industrijo kot domač odjemalec industrijskih produktov, ki bi bil lahko desetkrat in stokrat boljši konsument, če..., no, če! (Tu pa ne mislimo na zmago ali na vojaške reči.) Pa kaj pomaga; če kmet nima grošev, jih fabrikant tudi nima.

Nekoliko bolj kočljivo je vnanje-politično razmerje Galicije vsled svoje obmejne lege proti Rusiji. O tej tvarini smo že pisali dovolj, še več se pa bo pisalo. Razmere leže tu zelo slično onim na slovanskem jugu, kjer bivajo tudi na več držav razdeljena plemena. Poljaki žive v Avstriji in v Rusiji, ravno tako Ukrajinci. Da ukrajinsko vprašanje med vzroki avstro-ruskega nasprotstva ni bilo zadnje, to se kaže danes čimdalje očividnejše in vsaka številka "Novega Vremena" nudi za to novih dokazov.

Za Avstrijo ima posest Galicije velik gospodarski in velik političen pomen in težko je reči, kateri moment je važnejši. Za Ruse pa leži težišče na političnem polju, ker tega, kar jim daje Galicija gospodarski, ima Rusija sama dovolj, da lahko izhaja brez Galicije, kakor doslej. Poljsko in ukrajinsko vprašanje morita in tlačita sedanji centralistični sestav Rusije. Če hoče oficielna Rusija ostati to, kar je, namreč cezaropapistična in "nacionalno-jednotna" država (kar v resnici ni), potem mora gledati na to, da Poljake in Rusine združi pod carsko samovlado. Če bo pa združenje teh narodov privedlo tudi do porušenja Poljakov in Rusinov, to je pa drugo vprašanje. Mogoče je tudi, in ne samo mogoče, ampak zelo Poljakov in Rusinov vsem ruskim prizazadevanjem, da jih pridobe za carizem, kljubuje in v teku časa le izvojuje priznanje svojih pravic. Ta nevarnost je toliko večja, kolikor bolj se širi ljudska omika in izobrazba, ki bo prej ali slej absolutizem popolnoma strla in "Evropi" tudi do svete Rusije na stežaj odprta vrata. Potem pa ne bo preostalo Rusiji druzega, kakor da se razvije v narodnostno državo, kakor je danes avstrijska monarhija. Za Ruse same to ne bi pomenilo nobene nesreče, kakor ni nesreča, recimo, za Kitajce, če puste živeti poleg sebe par sto Japoncev, pač pa bi dobil cezaropapizem smrten udarec...

Zato tudi privrženci starega sistema v Rusiji niso prav posebno zadovoljni, če se jim obeta pridobitev Galicije. "Kaj imamo od tega," piše "Kolokol", "če si naprtimo na vrat še več Poljakov, še več židov, kakor jih že imamo, poleg cele kope mazepincev? Ali jih je nam treba?" — Iz teh besedi odmeva prav jasno bojazen pred prihodnostjo, pa ne pred prihodnostjo ruskega naroda, ampak pred prihodnostjo sedanjega ruskega vladnega zistema.—"Slov."

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

PRI VODNJAKU.

Neki stotnik, ki se je bil vrnil iz vojske domov, je pripovedoval sledeče: Naš oddelek je bil daleč v Rusiji in počival. Bil je dan kot jih je mnogo: posamezni oddelki so počivali, ne da bi se bili. Daleč od središča naše armade smo zasedli velik travnik. Napravili smo jarke in počivali v njih. Pred nami je bila ravan, daleč proč pa sovražnik. Tudi Rusi so počivali v jarkih. Od nobene strani ni bilo povelja, da bi udarili naprej. Tudi pri Rusih ne. Stali smo si samo sovražno nasproti. Žejalo nas je. Daleč za nami ni bilo dobiti nikjer pitne vode. Pred nami na travniku, nekako v sredini med nami in Rusi, je stal star vodnjak, žalosten in zapuščen. Morda so stale prej okrog njega hiše. Ta vojska obrije z zemlje marsikaj. Tudi tukaj je pustila samo vodnjak. Naenkrat smo opazili, kako se od sovražne strani odpravlja eden, potem dva Rusa proti vodnjaku. Za njimi so se pripravljali tudi drugi na pot, in kmalu je korakal cel oddelek k vodi. Tudi one tam je žejalo. Ko so se prikazali prvi izmed sovražnikov, so se vlegli na tla in pripravili puške, da bi streljali. Toda čakali smo, kaj bo iz tega nastalo. Videli smo, kako so Rusi mirno obstopili vodnjak, zajemali vodo in pili. Kdor je izpil, si je obrisal z rokami usta in se podal mirno nazaj na svoj prostor. Našim vojakom ni rekel noben človek besede, tudi sami so molčali in gledali to sliko pri vodnjaku. Nihče ni sprožil puške. Rusi so pazili na nas, toda orožja se niso dotaknili. Ko so se vsi napili, so se vrnili v svoje jarke. Vodnjak je zopet sameval. Naši vojaki so še vedno molčali. Kar se vzdigneta dva naša pešca. S puškami v rokah se podasta k vodnjaku. V naslednjem trenotku so bili že vsi naši na nogah in sledili prvim k vodnjaku. Rusi so jih gledali molče. Niti en strel ni bil izprožen od ruske strani. Ko so se naši vojaki napili, so se vrnili nazaj na svoja mesta. Potem je bilo na travniku zopet mirno. Vodnjak je stal zapuščen sredi travnika. To je bilo dopoldne. Proti večeru so se pripravili Rusi zopet na pot k vodnjaku. Sedaj bolj mirno in skrbneje kot dopoldne. Ko so se napili, so se vrnili. Naši so jih opazovali, in ko so Rusi odšli, je dejal eden: "Pojdimo, sedaj je vrsta za nas!" Vsi so šli, se napili in zopet vrnili. Rusi so jih mirno gledali. Isto se je ponovilo zjutraj in opoldne naslednjega dne. Komaj da je kdo govoril o tej stvari. Zadnjič smo pili drugi dan opoldne. Ko smo se vrnili, smo dobili povelje za napad. Na obeh straneh se je pričelo streljati in potem napadi z bajoneti. Naš častnik je dobil strel, zdravstveni odelek ga je dvignil in odnesel. Okrog vodnjaka so ležali mrtvi in ranjeni, naši in sovražniki. Boj se je razvil v drugo stran. Zvečer se je vlegel mir na travnik. Molčal je vodnjak sredi travnika, molčali mrliči okrog njega. — Ko so mrtve pokopali, je ostal zopet sredi travnika samo vodnjak, zapuščen in žalostno samevajoč.

Zdravnik, ki zdravi pijanstvo.

Mladi ruski zdravnik Liperovskij si je izbral poseben delokrog. Naselil se je v čisto priprosti revni vasi v tulski guberniji in razglasil med kmeti, da zdravi pijanstvo, t. j. na "vodki" bolne. Človek bi mislil, da ne bo imel nobenega pacijenta, razen tistih, ki bi jih žene siloma pritirale k njemu. Temu pa nikakor ni tako. Ruski kmet se sam globoko zaveda svoje nesreče, ki tiči v vodki, in se od nekdaj zateka k starim menihom, da bero nad njim molitve proti pijanstvu in ga izlečijo tega zla. Z nič manjšo radovoljnostjo se niso kmetje oklenili mladega zdravnika, ki jim je ponudil svojo pomoč proti temu najstrašnejšemu sovražniku. Zdravnik pravi, da ima vsak dan po 10 do 25 pacijentov, ki se z malimi izjemami oglašajo prostovoljno in željno. Zdravnik vodi zapisnik o vsakem pacijentu in v oddelku za "zgodovino bolezni" se nahaja tudi vprašanje: "Zakaj se hočeš ozdraviti pijanstva?" Na to vprašanje dobiva na splošno tri vrste odgovorov: Eni se zdravijo, ker jim propada gospodarstvo, drugi radi zdravja, tretji pa odgovarjajo: "Na duši mi leži; živim kakor svinja..." In ti slednji so najboljši in najvztrajnejši pacijenti, pri katerih skoraj nikdar ne izostane vspeh. Sploh so zdravnikovi dosedanji vspehi kar najboljši, le 2 do 3 odst. znova pod ležejo vodki. Ostali ozdravljenci postanejo najdelavnejši člani "abstinenčnega društva" kakor tudi gospodarskih kmečkih zadrug in vseh kulturnih ustanov. Liperovskij zdravi pijance s dijeto in sugestijo.

Jesenske bolezni.

Revmatizem mišic in sklepov ter nevralgija sta zdaj na redu. Zato je zdaj čas, rabiti Triner's Liniment za pogotovo olajšbo bolečin. Samo za namazanje, ne sme se uživati ali rabiti znotraj. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. V tem letnem času su se pojavljajo tudi prehladi v glavi, in prsih, kašlji, vnetje sapnika, bolezni v grlu itd. Ne odlašajte in rabite Triner's Cough Sedative, zanesljivo in brž učinkujoče zdravilo. Cena ista. Joseph Triner, izdelujoči kemik, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.—Ad

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za $13.50

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljatve naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill

Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Pittsburgh, Pa., 10. okt. — Seja društva sv. Družine št. 11 D. S. D. bode v nedeljo 15. oktobra po prvi sv. maši v K. S. Domu.

To sejo se bodo vprvič prečitala društvena pravila, vsled tega so vsi člani in članice naprošeni, da se te seje zgoraj omenjenega dne zagotovo udeležijo. Vsak izmed nas dobro ve, da se vsaka stvar vodi po pravilih, posebno pa podporna društva. Sedaj je že čas in prilika vsakemu članu in članici našega društva dana, da vsak po svoji misli predlaga, kaj bi bilo dobro za društvo in posamezne ude, da se postavi v pravila, ko še niso tiskana. Kajti pozneje bode prepozno. Zatorej cenjeni člani(ice), vsi na sejo tega dne! Ker imamo v naši sredi več sposobnih mož, ki so že veliko storili na društvenem polju v korist in podporo našemu narodu, upamo, da bodejo tudi našemu mlademu in lepo rastočemu društvu stali na strani. Tudi je veliko naših dobrih rojakov, kateri spoštujejo naše društvo ter so zadovoljni z društvenim načelom, toda se še niso odločili za vstop. Vsem rojakom, kateri žele biti zavarovani v več katoliških podpornih društvih, priporočamo naše društvo sv. Družine.

Ker me je več rojakov vprašalo, koliko bi en ali drugi plačal redno, hočem tukaj navesti plačilno lestvico, kakor sledi:

Od 16 do 20 let se plača družbi 35c.
Od 20 do 25 let se plača družbi 40c.
Od 25 do 30 let se plača družbi 45c.
Od 30 do 35 let se plača družbi 50c.
Od 35 do 40 let se plača družbi 55c.
Od 40 do 45 let se plača družbi 65c.
Od 45 do 50 let se plača družbi 75c.

Zadnji ali 7. razred po novem letu odpade in se kandidati starejši od 45 let ne bojo mogli več zavarovati.

Zraven zgoraj navedene lestvice plača član(ica) še 5c mesečno za upravne stroške. Usmrtnina je $500.00 in $250. Kdor hoče biti zavarovan za $250.00, plača polovico manj kot je zgoraj navedeno. V društveno blagajno se plača 50c za vsak delavni dan bolne podpore po $1.00. Pristopnina je prosta do časa, ko pridejo društvena pravila v veljavo.

V sklepu teh vrstic še enkrat prosim vse ude našega društva, da se prihodnje seje udeležiti blagovolijo, kajti bode to v njih lastno korist.

Pozdrav vsem članom in članicam D. S. D. in glasilu iste mnogo dobrih novih in stalnih naročnikov.

G. Weselich, tajnik.

NEKAJ O HRANI.

Mleko.

Najpopolnejša hrana je mleko, ker ima vse redilne snovi, ki jih potrebuje naše telo. V prvem letu zadostuje otroku popolnoma v hrano in tudi odrasli bi za silo shajali le z mlekom. Mleko krav, ki so na pljučih bolne, lahko prenese bolezen tudi na človeka. Takomleko se sme piti le zavreto.

Kozje mleko ima več maščobe in redilnih snovi kakor kravje mleko.

Mleko, ki je mešano z vodo je modrikaste barve, med tem ko je polno mleko rumenkasto. Ako kapneš polno mleko na noht, ostane kapljica, z vodo zmešano se razleze.

Ako hočemo mleko dobro hraniti, je najboljše, ga takoj, ko ga dobimo, prevreti. Kakor že večkrat omenjeno, je tu snaga posode največjega pomena. Ena kapljica mleka, ki je ostala v posodi in se skisala, pokvari celo posodo mleka. Zato so za mleko lesene posode nepripravne, ker se težko čistijo. Najboljše so steklene ali pristene. V posodah, katere so se rabile za mast, naj se ne kuha mleko. V zaduhlih kleteh shranjeno mleko ima neprijeten duh in postane tudi lahko škodljivo.

Da je mleko lahko prebavljivo se mora piti v majhnih požirkih. Za žejo je boljše kislo mleko ali pinjevec.

V posnetem mleku so vse redilne snovi, razun maščobe, vendar se za majhne otroke ne sme porabljati, ker se otroci brez maščobe ne zrede in maščobe skoraj ravno toliko rabijo, kakor odrasli človek. Zelo zdrav in redilen je pinjevec.

Jajca.

Kar se tiče redilnosti, so jajca takoj za mlekom. Skoraj vso snov jajca porabi naše telo. V rumenjaku je mnogo maščobe. V beljaku beljakovine; beljak se zelo hitro pokvari.

Jajca lahko jemo surova, mehko ali trdo kuhana in na vse mogoče načine pripravljena. Mehko kuhana jajca so lažje prebavljiva kakor trdo kuhana. Največ se jih porabi za močnate jedi, jed postane okusnejša in redilnejša.

Sveže jajce je v sredini prozorno, ako ga držimo proti luči; tudi lahko spoznamo sveža jajca, ako jih damo v posodo, kjer je raztopljena sol. Staro ali pokvarjeno jajce plava po vrhu, med tem ko sveže jajce takoj pade na dno.

Ako hočemo jajca shraniti, moramo jih vselej prej očistiti, nečiste snovi na jajcu začno gniti, prodrejo v jajce in pokvarijo beljak. Tudi je dobro jajce večkrat obrniti, da se rumenjak ne pritrdi na lupino. Jajce lahko shranimo v žito, otrobe, pepel. Devljejo jih tudi v apneno vodo, v slano vodo in v vodo v kateri je raztopljeno steklo.

Žito.

Glavna hrana, ki jo dobivamo iz žita, je kruh. Kruh delamo iz pšenične, ržene, ajdove, koruzne in ovsene moke.

Dobra pšenična moka je bela, v roki se čuti volna in mastna, duh ji mora biti nekako sladak ne zaduhel. Ako jo stisneš v pest in položiš na mizo ne razpade. Pri ponarejeni moki razpade pest. Moka se ponareja z mavcem, ilovico in drugimi tvarinami.

Dobra moka daje dobro testo. Testo torej, ki ne ostane visoko, ki se razleze, je iz slabe moke, take moke ni uporabljati za peko.

Čimbolj je bilo žito suho, predno se je zmlelo, tem boljša je moka. Zato je moka v jeseni iz domačega žita, ki še ni dobro posušeno, slabša, nego moka iz žita, ki se je uvozilo iz gorkejših krajev, ker se je že dobro presušilo, predno je bilo zmleto.

Ržena moka je sivkasta, ako dalje časa leži postane rumenkasta. Da ne postane zaduhla, se jo mora večkrat presuti. — Moko se mora shraniti na suhem prostoru, kjer je čist zrak. Ako postane vlažna, ali ako je dolgo v zaprtem prostoru, dobi takoj neprijeten duh in okus.

Ako se moka kupuje, je boljši vzeti dobre vrste, ker so slabše vrste zmešane z odpadki drugih vrst. Najbolj se splača kupovati vedno le najboljšo vrsto.

Kruh delamo iz vseh vrst moke. Zato lahko rečemo, kolikor vrst moke. Zato lahko rečemo, kolikor vrst moke, toliko vrst kruha.

V različnih deželah se pripravlja kruh na različne načine. V vseh deželah pa je kruh glavna hrana prebivalstva, bodisi bogatega ali revnega.

Ako pomislimo, kako hitro se naveličamo tudi najboljše jedi, ako pride dan za dnevom na mizo, med tem ko nam gre kruh leto za letom vsaki dan v slast.

Kruh naj se reže vedno tako, da nič ne odpade. Sveži ali celo še gorki kruh lahko postane škodljiv, ljudje ki bolehajo na želodcu sploh ne smejo jesti svežega kruha. Najzdravejši je, ako je že dva ali tri dni star. Dobro je shraniti ga v prsteno posodo, na hladen zračen prostor, da se ne izsuši.

Kvas.

Da postane testo rahlo, mu pridenemo kvas. Kvas obstoji iz malih glivic, razmnožujejo se silno hitro s cepljenjem. Pri tem nastane ogljukova kislina in alkohol, ki razganjata testo in mu dasta prijeten okus.

Kvas vedno namoči s sladkorjem v mlačno vodo ali mleko. Ako ga namočiš v mrzlo vodo ali mleko se glivice ne razmnožujejo, vroča voda ali mleko pa jih zamori. Testo vmešano s takim kvasom ne vzide. Dober kvas mora dišati po sadju ne kislo, tudi se ne sme drobiti.

POMAGAJMO REVEŽEM V STARI DOMOVINI!

Ali ste že kaj darovali za slovenske begunce ter vdove in sirote padlih vojakov slovenskih?

Darove sprejema: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

RAZNOTEROSTI.

O ženskih solzah

so si različni narodi in pesniki ustvarili različno mnenje, ki večinoma ni ravno laskavo za ženske. Najmilejše sodijo o tem Hebrejci, ki svare, da bi kdo ženski storil kako krivico, kajti "ženska rada joče in zato jo je tem lažje razžaliti." Stari Rimljani pa so bili mnenja, da ženska joče, kadar laže, da bi s tem podkrepila svojo laž. Nič boljšega mnenja o ženskih solzah nimajo njihovi potomci Italijani, ki pravijo, "da ženske solze niso počenega groša vredne." Španci svare: "Prijatelj, ne daj se od ženskih solza ganiti, kajti ženska nosi solze in smeh v žepu". Francozi so mnenja, da se "ženska smeje, kadar se more, joče pa, kadar hoče." Rusi pravijo, da "nekatera ženska joče iz žalosti, druga pa iz zvijače." Star nemški pregovor se glasi: "Ženska se z enim očesom joče, z drugim pa smeje". Tudi Slovenci ženskim solzam ne pripisujejo posebne cene.

Operacija ob svitu vžigalic.

Pred rkatkim se je dogodila v bolnišnici v Harthfordu, v državi Connecticut, zanimiva operacija. Trije kirurgi so pričeli operirati nekega bolnika. Težka operacija je zahtevala največjo previdnost in natančnost. Operacijsko dvorano je razsvetljevala električna luč; bolnika so uspavali in delo zdravnikov je bilo v polnem teku. V kritičnem trenutku pa je nenadoma ugasnila električna razsvetljava, bržkone vsled kratkega stika in zdravniki ter strežaji so bili hipoma v popolni temi. Splošen krik strahu se je vsem izvil iz prsi; še dve minuti in smrti bi morala nastopiti pri bolniku. V odločilnem trenutku pa je eden izmed bolniških strežajev prižgal vžigalico in srečna misel je kmalu našla posnemovalce. Vsi ostali strežaji so kolikor mogoče prižgali istotako vžigalico in ob njihovem svitu so zdravniki končali težko operacijo. Bolnik je bil rešen.

Slepec v kinematografu.

Neki list piše: Kako je postal kinematograf priljubljen vsem slojem, da, celo slepcem — profesijonistom, — nam spričuje mična dogodbica nekega ameriškega igralca. Iz gledišča idoč — pripoveduje — sem naletel na vogalu slepca, ki je milo stegal roke in nudil svojo kapo mimoidočim. Vržem mu denar, toda zgrešil sem kapo in novec se je zatrkljal po tlaku. Predno sem ga mogel pobrati, ujel ga je slepec s čudovito sumljivo spretnostjo. Pravim mu, ti pa nisi slep. Ravnodušno mi odgovori berač: Ne, gospod, jaz res nisem slep, nadomestujem pa svojega tovariša. Ta je velik revež in že od rojstva slep. Ker je bil že utrujen od celodnevnega sedenja, je šel počivat in jaz prosim mesto njega. Kje pa počiva tvoj prijatelj slepec? Ah, gospod, pravi že malo prestrašen berač jecljaje, veste, toliko je še slišal od kinematografa in vzel si je revež nocoj dopust, da si ogleda enkrat tudi to novost. Šel je v kinematograf, odkoder pa se mora kmalu vrniti.

Draginja kačjega strupa.

V poslednjem času se v Angliji kaj povprašuje po kačjem strupu iz Avstralije, ker lovci kač se žrtvujejo, da namreč love kače in živim odjemljejo strup. Ta se na Angleškem rabi pri kemijskem učenju in stane libra tega strupa $20,000.

Kdo je iznašel sladoled?

Navada, v vročih poletnih mesecih vživati umetno ohlajene pijače, ima svoj prvotni izvor v orientu, kajti že stari Egipčani so imeli navado, najprej prekuhati pitno vodo ter jo potem v prstenih vrčih izpostaviti prepihu. — V Helladi so prinesli iz visokih gora sneg v vrčih ter ga shranjevali nepokvarjenega v podzemskih shrambah do vročega letnega časa. S pomočjo tega snega so hladili svojo vino, dokler ni došla iz Arabije šega, zmešati z vodo salpeter ter da tako doseči iste učinke, kot jih ima led. Ta skrivnost je bila znana tudi potujočim šarlatanom, ki so kazali v srednjem veku na semnjih svoje coprnije ter spreminjali rdeče vino, t. j. barvano vodo, v led. Pozneje je nekdo iznašel tudi zmrzlino, sol zmešano s snegom, s katero so narejali okusno ledeno limonado, ki je v 17. stoletju osrečevala sladkosnedeže zahodnih dežel. Za iznajdbo sladoleda, kakršnega vživamo dandanes, pa se imamo zahvaliti nekemu Prokopu Cultelli, ki je iznašel to krepčilo kot slaščičarski vajenec v Rimu. Sladoled je izpodrinil kmalu ohlajeno limonado, ki je bila do tedaj razvajenemu svetu edina tolažba v pasjih dneh. Cultelli je zapustil svojo domovino ter se naselil v Parizu, glavnem mestu tedanjega sveta. Tamkaj je odprl na najživahnejšem trgu, nasproti gledališču, "Cafe Procope", ter je kmalu postal bogat mož. Vsakdo je hotel pri njem poskusiti čudežn iled, ki se tako lepo raztopi in je tako okusen. Odlični Parižani so se ravnotako drenjali okoli malih marmornatih mizic kot došli tujci. Umni slaščičar je znal svojo skrivnost desetletja prikrivati svetu. Šele nek njegov odpuščen pomočnik jo je izdal in od tedaj se je sladoled razširil po vsem svetu.

Dragocenost krone ruskega cara.

Od nekdaj se je že govorilo o neverjetni dragocenosti krone ruskih carov, pa le malokdo je verjel te pravljice. Pred kratkim pa je bila ta dragocenost uradno pregledana in cenjena, po čemer poročajo ruski listi sledeče: "Sama krona ima ceno tri milijarde rubljev. Izdelana je iz čistega zlata in tehta 7 kilogramov in 200 gramov. Okinčana je z 32 briljanti, v velikosti oreha in še s 87 drugimi dragimi kamni. V žezlu pa se bliščí svetovnoznani demant 'Orlov', kateri tehta po zadnjem brušenju 147 karatov. Z zlatom obšiti plašč za kronanje se ceni na 7 milijonov rubljev, ne glede na njega zgodovinsko vrednost. Pri kronanju cara Nikolaja bil je še dragoceno okrašen, kar je stalo do 1 milijon rubljev. Posejan je z 1700 briljanti in 770 dragimi kamni, ter tehta 22 kilogramov. — Zlati tron iz dobe cara Petra tehta 110 kg in klečalnik 37 kg. Oboje ima ceno 25 milijonov rubljev. Vse to je iz čistega zlata in rabi se samo le ob kronanju. Še premnoge drugih dragocenosti, s katerih, kakor v bajkah govori rusko ljudstvo, je združeno s temi zakladi. Kakor rečeno, rabi se ta znamenitost le ob času kronanja; sicer pa je baje shranjena v nekih podzemskih prostorih in le ob redkih prilikah pride na svetlo.

Mojstrski ženski detektiv.

V ruski tajni policiji je nastavljena mlada dama, ki jo kriminalisti slave zaradi njene spretnosti in sigurnega nastopa kot ženija ter jo tovariši imenujejo brez zavisti "kraljico detektivov". Ta dama je Marija Kupkin, hčerka moskovskega policijskega inšpektorja. Že pet let izvršuje kot življenski poklic detektivsko službo in zasleduje zločine. Z izrednim, organizatoričnim talentom si je ustvarila celo omrežje informacijskih virov, ki so v resnici omogočili presenetljive triumfe takrat, ko so oblasti opustile že vsa preiskavanja kot brezuspešna. Eno njenih najboljših mojstrskih del, o katerem je nedavno poročal nek francoski list, pa je bilo razkrinkanje nekega policijskega komisarja, njenega lastnega predstojnika. V neki peterburški trgovini z dragulji je bila namreč z izredno spretnostjo izvršena drzna tatvina. Ukradeni so bili biseri, vredni celega premoženja. Vsa poizvedovanja so ostala brezuspešna, policija je že hotela razočarana zaključiti tozadevne akte, ko je Kupkinova došla nekega dne k najvišjemu šefu tajne policije in brez kakih ozirov z vso gotovostjo označila za tatu svojega direktnega predstojnika, nekega uglednega komisarja. Presenečenje in čudenje ni bilo malo; mislili so, da je dama postala žrtev kake blazne domišljije, toda končno so ji morali vendar pustiti, da je dokazala svojo trditev. Njeni dokazi so bili neovržni. Pri preiskavi na licu mesta je namreč Kupkinova dognala, da je mogla izvršiti tatvino samo en tat, ki pa je moral biti natančno poučen o policijskih zasledovalnih metodah. Vse sledi so bile izbrisane, spretno pa ponarejene in nikjer ni bilo najti kakega odtiska prstov, kajti tat je delal z rokavicami. Na dan atvine pa je bil dotični policijski komisar iz Peterburga odsoten ter se je vrnil šele zvečer nazaj, češ, da je prisostvoval pogrebu nekega svojega tovariša. Po kratkih poizvedbah pa se je izkazalo, da je komisar ono popoldne obiskal neko svojo hišo na deželi, v kateri pa se je mudil samo par minut. Potem se je vrnil naravnost v Peterburg. Kupkinova si je nato preskrbela rokavice komisarja in je dognala, da se različnosti usnja do najmanjših posameznosti strinjajo z odtiski rokavic na licu mesta. Z ozirom na te trditve Kupkinove in na njeno zahtevo so še isti dan izvršili hišno preiskavo v komisarjevi hiši na deželi in našli tamkaj v resnici v kleti ukradene bisere. Še isto noč so aretovali komisarja.

Cenj. naročnikom.

Vsem onim, ki so zaostali z naročnino, se naznanja tem potom, da bo list vstavljen, če ne pošljejo naročnine še ta teden. Ker je nastala silna draginja na papirju, barvi in vseh tiskarskih potrebščinah, zato bomo list pošiljali le onim, ki ga točno plačajo.

Če Vam je potekla naročnina, pošljite $1.00 za pol leta, ali $2.00 za celo leto, ker drugače prihodnji teden lista ne boste dobili.

V nadi, da bo vsak poslal za naročnino takoj, se vsem zahvaljujemo za naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem,

Uprav. Amer. Slov.

Store več, ko samo prijeten okus, *ker zadovoljijo.*

Za to so Chesterfield cigarete kakor čaša dobre kave---lepe diše, so okusne in polegtega še ZADOVOLJIJO!

Da jih zapomnite, če jih kadite, Chesterfield cigarete so vseeno NEŽNE!

Chesterfield je edina cigareta, katera vam da novo prijetnost (zadovoljenje, dasi nežna), ker noben izdelovalec ne more ponarediti CHESTERFIELD BLEND---te nove vsebine tobaka in novega načina v skušnji skozi 20letno izdelovanje.

Liggett & Myers Tobacco Co.

"Daj mi zavojček cigaret, ki zadovoljijo!"

Chesterfield
CIGARETTES

Zadovoljijo, dasi so nežne!

20 for 10¢

Črna žena.

Zgodovinska povest. **Priredil Javoran.**

(Dalje.)

"Vem, gospod, da si nesrečen. — Pa saj še nikogar nisem videla srečnega, kdor je vzel za ženo ciganko... Cigani nimajo srca."

"Pač, pač, Dombruša, srce že še imajo; toda njihovo srce je kakor veter, danes vroče kakor ogenj, jutri že ledeno mrzlo. Obstanka nimajo nikjer in nikjer miru — potovati morajo neprestano kakor veter in kakor oblaki."

"Veter in oblaki gredo, pa zopet pridejo; toda tvoja panicka (gospa) je že sedem tednov z doma in se nikdar ne pokaže."

"Ali ni nekdo pripovedoval, da so se v okolici pojavili cigani?"

"Videl jih ni še nihče; ampak pravili so, da so čuli v Plevlju godbo in iz tega so sklepali, da so najbrž cigani. — Nemara je bilo pa le kako ženitovanje, pri katerem oskrbe godbo domači mladeniči."

"Kolikokrat pa prihajajo cigani v te kraje?"

"Ni vedno enako, gospod. Včasih pridejo na leto štirikrat, celo petkrat, včasih jih pa celo leto ni. Najrajši pridejo, kadar je semenj ali kaka posebna slavnost."

"Na ta način ne bom videl Nigane še cele tedne, morda še več mesecev?"

"Nič gotovega ni, gospod; nemara pa se prikaže prav kmalu. Čula sem da pride prihodnji mesec v Bjelino nov oddelek brambnih čet; takrat bo življenje v Bjelini. To vedo cigani — cigani vedo vse. — Lahko se zaneseš, da ob tej priliki ciganov ne bo manjkalo."

"Ali bo pa prišla tudi Nigana?"

"Gotovo, gospod; cigani so radovedni in iščejo zabave kakor bučele medu na lepih cvetovih. — In če panicka pride, ji bom povedala, da je hudobna in da je bil gospod zelo žalosten ter da je jokal zaradi nje."

"Dombruša, tega ji ne smeš povedati!" je zaukazal mož; "če bi zaradi nje jokal, bi ji s tem napravil največje veselje. Potem bi še hitreje zopet odšla, da bi se večkrat mogla veseliti nad mojo žalostjo. Ne poznaš Nigane, Dombruša."

"Ji pa porečem, da je bil gospod vesel in da je cel dan prepeval."

"Toda, Dombruša ,lagativ endar ne smeš!... Sploh ničesar nimaš praviti Nigani! Z njo bom govoril jaz. Jaz bolje vem, kaj ji moram povedati."

"Če tako zapoveš, gospod, bom poslušno molčala."

Po teh besedah je starka zopet izginila v hišo. — Mož je še dolgo sedel pred vrati na klopi in razmišljal. Počasi so obledeli žareči oblaki, od reke sem je privel hladen veter in temne sence so legle na zemljo. Šele, ko se je popolnoma zmračilo, je šel France v sobo. — V ravnih pokrajinah se ne mrači posebno dolgo, ampak dan se umakne noči skoro trenotno. V sobi je bila že tema. France je sedel k mizi in se zamislil v pretekla leta. Čez nekaj časa mu je Dombruša prinesla večerjo, katero je použil skoro vznevoljen.

France je ravno hotel iti spat, kar zasliši od zunaj mehke glasove. Nekdo je igral na gosli milo, v srce segajočo pesmico. Mož je pazljivo poslušal, toda pesem je kmalu utihnila in v naslednjem trenotku je stopila skozi vrata ženska postava, zelo čudno našemljena. Njena obleka je kazala najraznovrstnejše pestre barve: svilen rdeč oprsnik je bil bogato vezan z zlatom in srebrom, nad njim je valovila široka, svetla halja, po kateri so se vsipali po hrbtu razpleteni črni lasje, okoli vratu se je oklepal niz blestečih biserov, na čelu je pa družil lase zlat glavnik, sredi katerega je žarel pravi demant, kakor svetla zvezda. Ženi pa so se iskrile tudi oči prav tako kakor dragi kamni. Razkošni obleki primeren je bil tudi ves njen zunanji izraz in nastop. Počasi in samozavestno se je bližala možu, a kar naenkrat se mu je vrgla na rame in rekla napol boječe, napol zaupljivo:

"Pozdravljen, Radko! — Zopet sem prišla in dolgo več ne bom odšla z doma."

France se ji je siloma umaknil. Tedaj se je zgrudila pred njim na tla, ga zopet prijela za roko in vzdihovala:

"O, Radko, ali mi res nočeš pokazati nobenega znamenja svoje ljubezni? — Kako težko sem te pogrešala in kako sem se veselila zopetnega svidenja!"

"Tako, tako!" ji je zasmehljivo odgovoril mož; "zato si mi pa tudi ušla in me pustila tako dolgo samega... Jaz sem se pa že navadil in ostanem lahko sam."

"O, Radko, saj sem vendar tvoja žena, tvoja Nigana!"

"Res si žal moja žena — toda pravzaprav nič več; zakaj neštetokrat si mi bila že nezvesta!"

"Jaz — tebi nezvesta, Radko? Ni res. Nikoli nisem ljubila drugega, kakor tebe!"

"Pa si prelomila dano besedo. Ali se še spominjaš, kaj si mi prisegla po poroki in potem zopet tam gori ob Savi pod gorami?"

"Radko, saj sem pa tudi resno mislila, toda duh je močnejši kakor moje srce. — Kakor hitro me dohiti duh pustinje, me zgrabi in s silo me tira proč — daleč proč v prosti svet, med vihre in vetrove, pod jasno z zvezdami posejano nebo — in tedaj se moram potikati kakor izgubljena duša. Sem žal uboga, nemirna ciganka."

"Zopet si torej priznala, da ne moreš ostati, in zato tudi jaz ne maram nič več živeti skupaj s teboj. — Če bi bila ta hiša moja, si lahko uverjena, da bi ne bila smela prestopiti njenega praga — za nobeno ceno ne! Tako ti pa hišo zopet vračam. Stori z njo, kar hočeš... Jutri odpotujem domov pod snežnike."

"Domov? — Kaj praviš? — Pod snežnike?" je kričala žena vsa iz sebe; "ne smeš! S tem bi storil veliko hudobijo! Pomni, da sem jaz tvoja žena in nobena druga — nikar torej ne krši svoje dolžnosti! Prisegel si mi pri Očetu in Sinu..."

"Nigana, rajši pometaj pred svojim pragom! Ti imej pred očmi svoje dolžnosti — zase pa že sam vem, kaj moram storiti in kaj opustiti."

Pri teh besedah je žena strastno vzkipela in pihala kakor razdražena mačka:

"In če pojdeš na Kranjsko, bom šla za teboj! Kakor veš, pot znam najti... In če zalezem ono, kateri si daroval srce, jo takoj umorim — to ti prisezam pri svojih pradedih in pri svetlih zvezdah. — Zabodem jo ali pa zastrupim. — Potem umorim tudi tebe!"

"Nigana," je zakričal mož osorno, "strašna si, kakor divja zver! — Sicer pa ne grem k Zalki in otroku, ampak poiskal si bom v svoji domovini kak skriven kraj, kjer bom samotaril."

Ponovno je ovila ciganka svoje roke okoli njegovega vratu in se mu sladkala.

"O, ljubi Radko! Pri meni moraš ostati. Tvoje je moje srce in moja duša. Ti si zvezda mojih oči, gorak žarek moje duše... Ljubim te kakor ljubi dan solnce in noč luno... Nikoli več te ne bom zapustila — res ne. — Toda zopet me moraš ljubiti in ne tako hudo pogledovati s svojimi dobrimi očmi. — Nikdar več te ne bom pustila samega!"

"Nigana, vsakikrat si enako obljubila, a besede nisi nikdar držala."

"Zdaj jo bom pa prav gotovo — prisegam ti pri svetlih zvezdah, pri..."

"Nigana, ne prisegaj več! Tvoje prisege so kakor rosa ob poletnih jutranjih solnčnih žarkih."

"Drugega ti ne morem dati kakor svojo besedo in svojo dušo."

"Nigana, če misliš resno, moraš nekaj žrtvovati. Če mi izpolniš pogoj, katerega ti bočem staviti, te vzamem zopet k sebi kot svojo ženo."

Na cigankinem obrazu so se zopet pojavile vesele poteze; vsa radostna je skoro zavrisnila:

"Zopet mi podajaš svoje srce?! O Radko, ko bi mogel vedeti, kako zelo te zato spoštujem. — Vse bom storila, kar zahtevaš... Zatę grem v ogenj, če je treba."

Mož se že skoro ni mogel ustavljati njenemu prilizovanju, vendar ji je odgovoril kolikor mogoče resno:

"Nigana, v ogenj ti ni treba hoditi zame; tega nikakor ne zahtevam; ampak nekaj drugega hočem, da storiš, kar ti bo še veliko težavneje.

"Nič mi ni pretežko, Radko," je zatrjevala ciganka; "kar zapovej, da ti morem storiti uslugo!"

"Nigana, tukaj si vedno izpostavljena nagnjenju svoje ciganske narave in vabilom svojih bratov, ki te silijo v prosti svet; da se izogneš tem izkušnjavam, bova prodala svojo hišo in se preselila kam drugam."

"Pa vsaj ne na nesrečno Gorenjsko, kjer bi me gore gotovo zadušile...?"

"Ne, Nigana — ampak samo tja gor na zeleno Štajersko, kjer so tako prijazne vasi in tako lepa mesta in kjer prebivajo tako dobri ljudje."

"Tam so tudi gore, Radko; bom zopet zaprta med njimi in se ne bom mogla ganiti. — Ah, ostaniva rajši tukaj, saj je vendar tu tako krasno. Nikjer ni tako lepo in tako prijetno kakor tukaj, nikjer drugje ne cveto tako bujne cvetice, nikjer ne svetijo zvezde tako prijazno, nikjer drugje si ne šepetajo reke in vetrovi tako skrivnostno lepih pesmi kakor tukaj... Odtod ne morem proč. Tu sem priklenjena, kakor bi me držalo tisoč rok."

"Glej, Nigana, to je tvoja ljubezen — vse samo veter in prazne besede," jo je strogo zavrnil mož; "kakor hitro zahtevam kako malo žrtev, ti je vse pretežko... S tem sva se torej dogovorila. Pojdi spat. Jaz grem na streho, kjer se odpočijem. Jutri odpotujem, lahko noč!"

France je vstal in se obrnil proti vratom. Kakor jelen je skočila Nigana preden in mu zastavila pot ter nežno rekla:

"Radko, nič mi ni pretežko! Kamor pojdeš ti, grem s teboj; pelji me, kamor hočeš."

"Premisli, Nigana! Ali praviš resno? Ali se ne boš pozneje kesala te besede?" jo je vprašal France; "boš li mogla prenašati mirno in tiho življenje?"

"Če smem ostati pri tebi, če mi daš svoje srce, o potem bom tako močna

Mož ji je verjel in se potolažil, da bom lahko prenesla vse težave, Radko."

Naslednje dni je hodila ciganka nenavadno molčeča okoli hiše, le redko je zamrmrala jedva slišno kako besedo v ciganskem jeziku. Često je postajala pred vrati in nemo zrla v pustinjo. Včasih se ji je približal France, a vselej je opazil solze v njenih očeh. Semintja je zapela kako mehko, žalostno pesem o slovesu, o ločitvi za vedno ali o smrti. Če jo je mož vprašal, kaj ji manjka, je zardela na obrazu, nato ga je pa pogledala tako čuteče kakor otrok, ki si sam ne more prav nič pomagati, in rekla:

"Nič mi ne manjka, prav nič. Uboga ciganka sem, a s teboj grem, kamor hočeš, kamor me popelješ."

Pri takih besedah je vselej povesila glavo, kakor cvetica, ki jo je zamorila slana.

Mož je opazoval nekaj dni njeno čudno obnašanje, a slednjič se mu je zasmilila in zato ji je rekel:

"Nigana, ta žrtva je zate pretežka; ne morem ti je naložiti; ti moraš ostati tukaj."

"Tu ne ostanem," se je protivila žena, "žrtvo hočem prenesti, s teboj pojdem, na Štajersko, kjer so prijazne vasi in lepa mesta in kjer prebivajo dobri ljudje."

"Nigana, če pa jaz ostanem tukaj?" jo je nagovoril mož s prijaznim obrazom.

"Ti — ostaneš tukaj?" je kriknila žena vsa iz sebe; "ti dobri, ljubi Radko!"

Njeno veselje je prikipelo do vrhunca. Kakor nora je tekala okoli njega in se mu laskala na vse mogoče načine.

"Pa si res še kakor otrok, Nigana," jo je karal France, a vendar se mu je bralo na obrazu, da je zadovoljen in vesel njene otroške vdanosti.

"Tisočkrat ti zato darujem svoje srce, svoje življenje, Radko," mu je zatrjevala ciganka, "na veke te ne bom zapustila."

— — — Čez štirinajst dni je Nigana zopet izginila neznano kam v svet. —

VI.

Kar se je menil France z Dombrušo, se je zgodilo. Sredi novembra je res prišel nov oddelek obmejnih brambnih čet v Bjelino; med mnogimi drugimi je bil tudi Andrej Krajski z nekaterimi svojimi rojaki iz Kranjskega.

Ob prihodu vojakov je postalo prijazno mestece nenavadno živahno; meščani so prirejali veselice in slavnosti, ljudstvo je od vseh strani kar vrelo v mesto. Na velikem trgu pred cerkvijo je bilo kakor na največjem semnju. Tudi ciganov se ni manjkalo; v precejšnjem številu so prišli in kazali pred občinstvom svoje spretnosti. Napravili so si velik šotor in pred njim postavili nekoliko vzvišen oder, na katerem so med spremljanjem godbe in petja razkazovali radovednim gledavcem svoje čarovnije.

Nekega popoldne je prišel tudi France, nesrečni mož ciganske princesinje, v Bjelino, da bi se nekoliko razvedril. V prvi ulici — če sploh smemo ozek prehod med umazanimi nizkimi kočami nazvati s tem imenom, je naletel na veliko množico ljudi, ki so se gnetli okoli nekega judovskega prodajalca. France se je približal in poslušal nekaj časa burke, katere je zbijal prodajalec, kar ga je nekdo dregnil v hrbet. Hitro se je obrnil in nevoljno rekel v hrvaškem jeziku:

"Pazi vendar, nerodnež!"

Ko je nekoliko natančneje opazoval svojo okolico, je zagledal blizu sebe starega, upognjenega moža v gorenjski noši, ki se je s svojo krošnjo zadel ob njegov hrbet, a potem naglo zopet za korak odstopil. Ko je začul Francetove besede, se mu je zopet približal, napenjal ušesa in mu nepremično zrl v obraz. Francetu je že postalo nekoliko tesno pri srcu, ko je zagledal domačo nošo, a ko je pa spoznal v tujcu Kroparskega možka, se je skoro onesvestil, tako se ga je ustrašil. Sicer je Bregar res imel sedaj precej veliko, razmršeno brado, ki mu je obraz nekoliko izpremenila, tudi je bil oblečen v popolnoma tujo obleko, a vkljub vsemu se mu je vendarle zdelo verjetno, da ga je možek spoznal. — France je hitro obrnil glavo v drugo stran in poskušal, kako bi se mogel vriniti globlje v gnečo. — A zaman; že v naslednjem trenotku je namreč občutil, kako ga je nekdo prijel za sukno in obenem so mu že donele po ušesih možkove besede:

"Pozdravljen, Bregar! — Glej ga no! — Kdo bi si bil mislil, da bom tu na tujem našel rojaka?!"

"Kaj hočeš od mene? Ne razumem te," je odgovoril France hrvaški, medtem ko se mu je skušal izogniti.

"Beži no! govori vendar slovenski," se mu je posmihal možek, "mislim, da še vedno bolje znaš slovenski, nego hrvaški!"

"Pusti me pri miru!" mu je zopet odvrnil France; "Ne vidim rad, da bi me tujci nadlegovali."

Ne meneč se dalje za možka, se je prerival z močnimi svojimi rokami skozi gnečo. Štefuljček mu je skušal slediti. Zato se je prerival in si delal s silo pot, toda ljudem, ki so poslušali judovskega prodajalca, je bilo prerivanja in nemira kmalu zadosti. Nekaj korenjakov je zgrabilo možka, v katerem so spoznali glavnega kršitelja miru. Prišlo je do malega spopada. Z nepričakovano močjo in gibčnostjo se je možek kmalu otrosel vseh nasprotnikov, toda preden se je mogel rešiti neprijetne zmešnjave, je preteklo vsekakor precej časa. Ko se mu je slednjič posrečilo tudi to in ko se je tako osvobojen ozrl po Bregarju, so ga pustile tudi njegove oči na cedilu— Bregarja ni opazil nikjer. Tekal je po cestah in ulicah, a zastonj, France je bil že izginil.

Kakor hitro se je namreč Bregar rešil neprijetnega položaja, je skočil nagloma v neko stransko ulico, odtod pa iz mesta ne prosto in potem je tekel po polju proti domu, kar so ga nesle noge. Doma v sobi je premišljeval, kar se je bilo zgodilo.

Poznal je Štefuljčka; zato je vedel, da ga bo iskal še nadalje in če ga še ni popolnoma natanko spoznal, gotovo ne bo miroval prej, da bo prišel do popolne jasnosti. — Možek bo torej nesel vest o njegovi nesreči in sramoti na Gorenjsko — to je bila za Franceta strašna misel. Da se mu izogne, je sklenil še danes pospraviti svoje stvari in uiti. Pozneje se lahko povrne v Bjelino in vpraša po ženi; če se ta medtem povrne, ji bo ravno njegova odsotnost mogoče zdravilen nauk za bodočnost.

Takoj je šel na delo; začel je urejevati svoje stvari, a še preden je bil gotov na polovico, je začul pred hišo čuden vrišč. Dombruša je kričala:

"Gospoda ni doma; beračev in postopačev ne smem puščati v hišo."

Tem besedam je sledil šepetajoč odgovor, katerega pa France ni mogel umeti. Strežnica je zopet zakričala, a v naslednjem trenotku so se že odprla vrata in v sobi je stal Kroparski možek.

"Kaj hočeš tu?" je zaklical France jezno hrvaški; "z vlomilci in tatovi mi naglo obračunamo. Obešamo jih na najbližje drevo!"

"O, tu sem ravno tako varen kakor v cerkvi," se je smehljal možek; "Kranjec svojemu rojaku ne bo storil nič žalega. Toda pojdi no, Bregar, nikar ne uganjaj šale tako dolgo! Moje oči me še niso nikdar varale in poznam te skoro bolje kot sebe... Tudi če bi bil črn kot črna žena, pa bi te bil vseeno spoznal... Če enkrat najdem sled, mi zajec ne uide več. — V tem slučaju me je, žal, predaleč zapeljala neka napačna sled — a zdaj sem pa kar slučajno naletel na zajca samega."

France je nevoljno zmajeval z glavo in se obrnil stran od njega.

"Stoj!" je zaklical možek; "ne izogneš se mi; dobro poznam tvojo zgodovino in tvoje razmere!"

France se je izpozabil in mu odgovoril v slovenskem jeziku:

"Kaj veš?"

"Hihihi," je pokašljeval možek, "poglej ga no, si se že izdal! Prav dobro znaš slovenski. Da boš takoj izprevidel, da ne maram veliko govoriti, ti

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa $2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček $2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusli tinkturo, od same ene flaše postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naturni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flaša $1.75. — Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križicah, popolnoma v 8ih dneh; flaša 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi duh in ozebline, baksa 75c. Elsa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, turove, gnjate, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček $1, večji lonček $2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znamkah po 2c v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

G. Svetlicich **J. Horwath**

THE CAPITOL BAR
405 CASS ST., JOLIET, ILL.
Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Metropolitan Drug Store
N. Chicago & Jackson Sts.
Slovanska lekarna
JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI
ALI OBLOŽI IZ VOLJNIM ČVRSTNIM ZO KONSTNI PAS
REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNIH MRENIC, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, HUDEM KAŠLJU

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —
WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS
S. KODIAK, lastnik.
Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.
Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.
Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen
Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS.
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.
Govori nemško in angleško.

JOSIP Spolarich
Cor. Hickory & Marble Sts., Joliet, Ill.
URAR IN ZLATAR.
Popravljam vse vrste stenske in žepne ure in zlatnino. Vse delo jamčim. — Prodajem vse vrste ure in zlatnino, zlasti fine poročne prstane dobite pri meni ceneje, kot kje drugje.

JOHN STEFANICH
N. W. Phone 348
::Slovenska Gostilna:::
vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.
915 N. Scott St., Joliet, Ill.

NE IZPOSTAVLJAJTE SVOJE
Zdravje v Nevarnost!

Zdravje je nad bogastvom. Če se dobro ne počutite, ne poskušajte alkoholičnih grenčic, katere več ali manj slabijo kri in odvzamejo življensko moč krvnim celicam. Kri je najdražja tekočina, katera daje življenje. Teče skozi žile in donaša okrepčilo vsaki celici in mrenici v telesu. Istočasno odnaša iz telesa hitro se nabirajoče nepotrebnosti in se bojuje zoper vhajajoče bacile, zato odstranjuje vse kar oslabuje krvne celice in jih dela nesposobne. Le močna krvna telesca so sposobna opravljati to naporno delo. Čisto naravno vino jim ne škoduje, ker "Vino utrjuje sestav živcev in pomaga telesu izvršiti najtežavnejše posle", pravi Dr. Armand Gautier, član French Institute, v listu čitanem pred Academy of Medicine v Parizu. To je vzrok, da jemljite samo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To nenavadno zdravilo je zmes grenkih koreninc, korenov in skorje, posebno velike zdravilne vrednosti, in čistega starega rudečega vina. Je prosto vsakoršnih lekarskih primeskov in strupa. Pomaga prebavljati, okrepčuje organe in pomiri živce. To je pomoč v slučaju

Zabasanosti, napihnjenja, riganja, glavobola, nervoznosti, slaboči krvi, tugovanja, navadne slaboče.

in drugih je dobiti v tem leku hitro in zanesljivo pomoč. Zavrnite nevredne ponaredke, ki le denar vničujejo! Naš glavni namen, je narediti ta pripravek kar mogoče najboljši, a cena istega, ne glede na višanje potrebščin, ostane ista: $1.00 v vseh lekarnah.

Sedanja sezona vabi razne nedobrodošle goste, kakor revmatizem, in nevralgijo. Ali se jima znate zoperstaviti? Najboljši je rabiti **TRINERJEV LINIMENT**—mazilo, ki je izvrstno zdravilo za otrpel vrat, pretege, nategе, otekline in druge take bolezni. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

V vseh slučajih kašlja rabite Triner's Cough Sedative (zdravilo zoper kašelj), cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,
IZDELOVATELJ.
1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško
Marije
(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

S. K. S. P. D. 1909

Samostojno Pod. Društvo
Vnebovzete
St. Mary's Assumption)
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.
Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

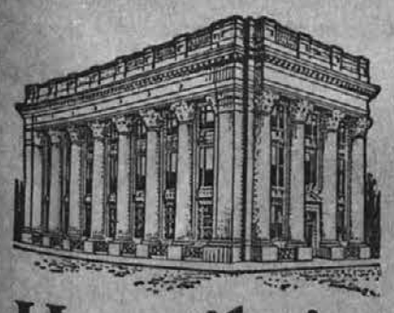

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Čim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada .....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tričetrt odstotkov odplačevanju na dolg.

ČRNA ŽENA.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

povem kar naravnost, da si mož ciganske princesinje."

"Jaz pa tebi povem, da si nesramen vohun," je zarohnel nad njim France.

"Le počasi, le počasi! Nikar tako razburljivo! — Jaz sem prijatelj tvojih ljudi na Brdih in sem že nekaj podplatov prebil zaradi tebe. — Tvojim domačim se mnamreč obljubil, da jim prinesem tolažbo in kako sporočilo od tebe."

France se je začel tresti po vsem životu; nekaj časa je molčal, potem pa je zakričal na vse grlo:

"Ah, kako se jim godi? Štefan, povej, kako se godi Zalki in mojemu detetu?"

"Menim, da popolnoma razmeram primerno," je odgovoril možek; "vsaj zdrava sta še vedno. Zalki je bilo seveda zelo hudo pri srcu, ker si izginil tako nenadoma in skrivnostno; a sčasoma se je precej pomirila."

"Štefan, prosim te, bodi tako dober," ga je prosil Bregar, "ko prideš na Gorenjsko, nikomur ne povej, da si me našel; usmili se me in stori mi to uslugo, zakaj te sramote ne bi mogel prenesti."

"Kaj si pa storil takega, da bi se moral sramovati, Bregar?" ga je vprašal možek sumljivo in mu motreče pogledal v njegove sive oči.

"Štefan, pri troedinem Bogu ti lahko prisežem, da res nisem ničesar kriv; toda za seboj imam strašno, zapleteno zgodovino. Bog mi je poslal hudo poizkušnjo; da bi le ne omagal."

"Bregar, Bog je neskončno modrejši kakor mi slepi črvički; dobro ve, koliko more vsakdo izmed nas nositi in koliko mu sme naložiti, da ne pade pod jarmom... Toda, ali ne bi smel izvedeti tvoje zgodovine? Stvar sem razmišljal že po poti in sem v marsičem res prišel do precejšnje jasnosti, a vsega si sam ne morem razložiti."

"Svojo zgodovino ti lahko povem v kratkem; ni ravno posebno obširna. Kakor veš, sem stopil pred leti kot najemnik v četo, ki je šla v boj zoper Turke, in z njo sem prišel na južnoštajersko mejo. V nekem malem spopadu s Turki sem ranjen obležal na polju. Rana mi je krvavela in mojemu življenju se je bližal konec. Tedaj so pa prišli ravno še o pravem času cigani, ki so se potikali v okolici, me iz usmiljenja dvignili in prenesli v svoj šotor. Več mesecev sem ležal bolan — pravzaprav sem visel med življenjem in smrtjo; ob tej bolezni mi je stregla neka dekle, hči ciganskega poglavarja. Ko sem zopet okreval in užival njihovo gostoljubnost. In v tem času se je vnela ljubezen med menoj in Nigano, ciganško mladenko. Čez četrt leta sva bila mož in žena. — Pa ciganska kri je nemirna. — Nekaj tednov sva živela srečno, toda nekega dne je Nigana izginila in se šla potikat s svojimi rojaki po deželi; takrat me je prvič zapustila. Pozneje se je to ponavljalo. Nekoč je roparska turška tolpa zajela dvajset ciganov, ki so počivali v pastirski koči pri Krsnavopolju, in jih s kočo vred sežgala. Tudi Nigana je bila med njimi in zato sem si moral po vsej pravici misliti, da je zgorela z drugimi vred. Najmanj deset ciganov, ki so bili v obližju — eden je tičal v nekem grmu, komaj za lučaj kamna oddaljenem od koče — mi je priseglo, da je Nigana zgorela. Pozneje so našli celo njen dragoceni nakit v pepelu na pogorišču. — Zadeva je prišla pred župnika v Bjelini, ki je uradno potrdil Niganino smrt in mene proglasil za prostega. — A Nigana ni bila mrtva. Turki so jo namreč izvlekli iz ognja, jo rešili smrti in jo potem prodali na Srbsko kot sužnjico. Dolgo sem žaloval za ženo, zakaj odkritosrčno sem jo ljubil. Pozneje sem šel domov... Kaj se je tam zgodilo, ti je vse znano. — Resnično srečo sem našel šele z Zalko. In ko sem bil najsrečnejši, me je nenadoma zadela genka usoda. — — Nigana je ušla turškemu gospodarju in po velikih nevarnostih in nezgodah prišla v Bjelino, kjer je zvedela, da sem odšel v svojo domovino; ker je vedela za mojo domovino, se je nemudoma napotila na Kranjsko mene iskat. S pomočjo svoje stare matere, ki jo je vedno spremljala ,me je slednjič res našla. Ko je spoznala, da sem zopet poročen, je v začetku izgubila vsako upanje, da bi me mogla zopet pridobiti zase. Pozneje je pa vendar poskusila vse mogoče. Neizmerno se je bala ljudi, da bi ji ne storili kaj žalega, in zato je v njej dozorel sklep, ljudi strašiti. Pobarvala si je obraz s črno barvo in tako dolgo nastopala kot Špikov duh. To je bila "črna žena", katere so se ljudje tako bali... Dolgo se je trudila in slednjič se ji je posrečilo vendar, da me je ponoči izvabila v gozd, kjer se mi je dala spoznati in mi razjasnila ves svoj položaj. — Zame je nastala strašna, težka dolžnost; toda drugače nisem smel, moral sem iti ž njo, zakaj bila je moja prava žena! — Zapustila sva Gorenjsko in po dolgi poti dospela semkaj, kjer sva si kupila ti hišo. — Zdaj veš vso mojo zgodovino in h koncu naj ponovim še enkrat svojo prošnjo..."

"Kje pa imaš ženo?" je vprašal možek radovedno; "nisem je še videl; pa vsaj ni ona starka, ki je pred vrati, tvoja žena?"

"Da bi te...! Kaj še," je odgovoril Bregar, "to je postrežnica. — Nigana je mlada in zala, kakor kaka gospodična. Sicer ima nekam bolj temno polt, a ravno ta prav posebno pristoja njeni prikupljivi osebnosti... A ciganska kri — nesrečna ciganska kri! — — Tako je vihrana in nemirna kakor suho listje ob jesenskem vetru. V mirni hiši, pod varno streho kar ne more strpeti — ampak mora ven na širno pustinjo in se potikati po nji kakor prosta hči puščave, mora spati pod prostim nebom, mora živeti svobodno, brezskrbno. Zdaj je že zopet štirinajst dni z doma; od nikoder ne najdem poročila o nji in tako moram samotariti v svoji hiši. — Štefan, zares sem nesrečen — dve ženi imam in vendar nobene..."

"Toda, France, saj si vendar mož — in žena mora biti pokorna svojemu možu. Imaš vendar še toliko moči, da ji boš upognil njeno voljo in izbil iz uma svojeglavnost."

"Štefan, ne poznaš ciganov... Cigani nimajo nikake volje ,ali pa prav malo. — Pri Nigani sem poskusil vse, kar je sploh mogoče. Bil sem z njo ljubeznjiv in prijazen in sem jo prosil, naj ostane pri meni. Drugič sem ji zopet pokazal vso svojo strogost in moško odločnost, svojo nevoljo, jezo in srd. Vse zaman! — Taka je Nigana; obljubi, zatrdi z najsvetejšo prisego, da me ne bo zapustila, v njej vzplamti strastna ljubezen do mene: a vse je le kakor pena; čeb pol dneva je vse pozabljeno in Nigane ni nikjer. Z enim očesom se smeji in z drugim istočasno joka. Zdaj se zvija od notranjih bolesti po tleh kakor obstreljena srna, a v naslednjem trenutku se vrti od samega veselja napol nora. Vedno posluša le čuvstvo, volje pa nima prav nič."

"Če bi bil jaz na tvojem mestu, bi zapustil to cigansko domovino, in bi si drugje poiskal primerno bivališče; nemara bi izpremenila žena svojo naravo, če bi bila daleč od svojim rojakov."

"Tega skoro ne morem pričakovati. Nigana je preveč strastno priklanjena na npustinjo. V tujini bi umrla od samega hrepenenja."

"O, France, tako hitro pa vseeno človek ne umrje. Tudi meni je često, ko sem v tujini, zelo dolgčas po gorenjskih gorah...; pa človek se polagoma vsemu privadi."

"Navaden človek res, a ne tako cigan. Cigani imajo posebno dušo, v katero mi ne moremo prodreti do dna. Mislim, da bi Nigani nič ne pomagalo, če bi bila še tako daleč od tega kraja; kakor hitro jo obide želja iti v prosto naravo, je vse zastonj; če bi bila na koncu sveta, bi vendar našla pot semkaj."

"Možek je globoko zamišljen zmajeval z glavo, France je pa nadaljeval: "Zdaj lahko izprevidiš, da so moje razmere res silno žalostne; nobenega veselja nimam več na svetu, pred seboj nobenega smotra; samotno prebolevam v koči svoje žalostne dneve— in ko bodo enkrat minuli še ti, bom umrl, zapuščen in pozabljen v tujini."

Možek se je zopet zamislil in nemo zrl v tla. Čez nekaj časa je pripomnil:

"France, veš kaj bi storil na tvojem mestu jez? Vzel bi orožje in vstopil k vojakom, saj danes domovina tako krvavo potrebuje izurjenih bojevnikov. Poslušaj moj nasvet! Pojdi k Andreju Krajskemu, ki te bo rad sprejel v svojo četo."

"Podobne misli sem imel že sam; a kaj, ko imam še vedno dolžnosti do Nigane. Kar tako je vseeno ne smem zapustiti."

"Hahaha, Bregar, le preveč tenkovesten ne bodi. Take dvome si kar izbij iz glave! — Saj ima vendar tudi žena svoje dolžnosti do tebe, a se kljub temu ne meni zate prav nič. — Pojdi k župniku in mu razjasni svoj položaj! In verjemi mi, v kratkem boš imel v žepu pravico, da se sme ločiti."

"Toda Nigana se mi vendar smili. Kaj more sama za to, če je hči proste narave in če v njenih žilah polje nemirna ciganska kri, ki ji ne dovoli obstanka v mirnem življenju."

"Nemara jo bo pa ravno začasna ločitev poboljšala. Mislim namreč, da se ločiš samo za kratek čas, recimo za eno leto in potem se zopet vrneš semkaj."

Bregar je nepremično upiral svoj pogled na tla in razmišljal.

"Štefan, hočem stvar premisliti," je pripomnil France čez nekaj časa šepetajoče. "Moje življenje je vsekakor uničeno enkrat za vselej in navsezadnje bi bilo res boljše umreti na slavnem bojnem polju kakor v tem zapuščenem kraju."

Zopet sta oba molčala precej dolgo. — Čez nekaj časa je dvignil France glavo in rekel:

"Štefan, kakšne novice mi prinašaš iz domovine?"

"Čisto nič novega ne vem," je odgovoril Štefuljček. "Kmalu potem, ko si se ti izgubil, sem tudi jaz zapustil Bled in potem sem preromal vso Kranjsko. Povsod sem se nekoliko oziral po tebi; pa zavedla me je neka napačna sled, — mislil sem namreč, da te je odvedla z doma 'krvava kosa'."

"Kaj pa je to 'krvava kosa'?" mu je hitro segel France v besedo.

"O, nič, nič," mu je vidno v zadregi odgovarjal možek; "samo zarekel sem se; — — — sem hotel reči, čarovnica s krvavo koso; to je neka gorska čarovnica, ki prebiva na Kleku.

"Štefan, neodkritosrčen si in mi nočeš povedati vsega."

"Bog nas varuj, čarovnice res napravijo veliko zlega," se je nedolžno potajil možek.

"Vsaj to mi povej, na kak način si zašel tako daleč od doma!" ga je radovedno vpraševal France. "Samo zaradi mene menda niso napravil tako dolge poti, saj vendar nisi mogel vedeti, da sem tukaj."

"Ne. Povsod bi te bil prej iskal kakor tu na meji. Semkaj sem zašel popolnoma po naključju; krošnjar se mora namreč nekoliko ozreti okoli sebe, kje bi napravil boljšo kupčijo."

"Tega ti pa zopet ne morem prav verjeti; v tem kraju, menim, da s kupčijo ne bo posebnega uspeha... Naši ljudje potrebujejo bore malo žebljev, — no, pa saj sam dobro veš, čemu bi ti še pravil."

"Človek ni nikoli dosti pameten, Bregar; včasih je najboljša kupčija tam, kjer bi jo najmanj pričakoval; z druge strani si mora pa krošnjar ogledati tudi malo sveta."

France je kmalu izprevidel, da ne bo izvedel resnice, naj si prizadeva kakorkoli, zato je obrnil pogovor drugam in rekel:

"Štefan, nocoj boš prenočil pri meni, kaj ne? Iz srca me namreč veseli, da morem v svoji zapuščenosti zopet enkrat govoriti z rojakom in se z njim pomenkovati o domovini in o domačih ljudeh."

Možek se je delal, kakor bi bil v veliki zadregi; šele čez dokaj časa je odgovoril:

"France, prav rad bi ostal pri tebi. Tudi mene je razveselilo, ko sem tu v tujini tako nepričakovano naletel na rojaka, prav posebno pa, ker sem našel ravno tebe, Bregar! — Smiliš se mi, in rad bi te malo potolažil, toda danes nikakor ne morem ostati pri tebi... Čaka me važen posel."

"Ali se ne da malo odložiti? Če me tako hitro zopet zapustiš, mi bo še hujše kakor mi je bilo poprej... Tako se obnašaš, kakor bi se me sramoval."

"V tem se motiš," je skoro zakričal Štefuljček, "človeka, ki je toliko prestal kot ti, morem le spoštovati in čislati. — Me ne smeš krivično presojati. Saj sem bil vse svoje življenje tak lisjak: vedno preveč vidim, pa premalo slišim; taki ljudje pa delajo vedno kaj posebnega. Danes moram res takoj oditi!"

"Pa pridi zopet jutri ali pojutrišnjem, Štefan; če pa nemara rajši vidiš, te pridem pa jaz iskat v Bjelino."

"V Bjelini me ne boš našel; — sicer pa, Bregar, boš kmalu kaj slišal o meni."

"Ali greš domov na Kranjsko?"

"Seveda, kmalu."

"Boš li doma povedal, da si me našel?"

"Nikomur ne bom črhnil besedice o tebi; popolnoma mirno se lahko zaneseš na mojo besedo; ti hočeš tako in tvojo željo dobro umevam."

"Ah, Štefan, jaz sem nesrečen. Tu v tujini, daleč od ljube domovine, moram samotno preživljati svoje težke dneve. Toliko je sicer rojakov blizu, pa se jih moram ogibati in se jim skrivati, da me ne spoznajo, ker me je sram. V vednem strahu in trepetu sem pa tudi pred Turki, ki neprestano prežé, kdaj bi udarili čez mejo. — In zdaj si prišel ti in zopet odhajaš — pa ti ne smem izročiti pozdrava za svoje ljube; — ah, to peče."

"Bregar, ljubi Bog še vedno čuje nad nami in on ve, zakaj ti je poslal tako težko izkušnjo. — Le obupati ne; bodo že zopet zasijali svetlejši dnevi. Sicer pa sem in ostanem tudi nadalje dober prijatelj tebi in tvoji obitelji na Bregu. — Zalko bom potolažil, kakor bom vedel in znal. Pa tudi tebe ne bom pozabil; nemara pridem v kratkem zopet, te poiščem in ti prinesem kako sporočilo od doma. — Če boš česa potreboval ali če mi boš hotel kaj sporočiti, piši na Petra Grčarja, krčmarja na Bohinjski Beli; v pismo deni drugo pisemce z naslovom: Kroparskemu možku. — Me razumeš, kajne?"

Teh besed možek ni izgovoril s svojim navadnim suhoparnim glasom, ampak tako mehko in pomembno, da so Francetu segle v dno srca.

'Tisočera ti hvala, Štefan! Tako si mi olajšal srce!" se mu je zahvaljeval France in mu obenem stiskal roko v znak prijateljstva in hvaležnosti.

Bog te obvaruj, France! Iti moram — morda se vidiva jutri ali pojutrišnjem."

"Te smem mogoče spremiti v mesto?"

"Ni potrebno; sam dobro poznam pot in vrhutega vedno najrajši hodim sam," mu je odgovoril možek zopet s svojim navadnim glasom.

"Mrači se že in tu na meji ceste niso nič kaj preveč varne."

"Hahaha, Bregar, celo življenje me ni bilo strah in se nisem ničesar bal, in vendar se mhodil že po samotnejših; sicer pa ima možek že pripomoček in moč, da se brani, če je treba... Lahko noč, France!"

Pri teh besedah je skočil možek naglih nog skozi vrata, ne meneč se za Bregarjev odzdrav. France je zrl še nekaj časa za njim, kako je nagloma korakal po cesti, a kmalu mu je izginil izpred oči. —

(Dalje prih.)

Vzorna ječa.

Ječa v mestu Nashville v Indiani šteje samo enega jetnika. Piše se dotičnik Turpin in je zaprt zato, ker je napravil v pijanosti nekaj škode. Obsojen je bil na 250 dni, a ker je sam v ječi, se ni zdelo občini vredno, da bi mu držala paznika in mu je izročila ključe od ječe. Turpin se zapira sam. Za hrano dobi potreben denar, s katerim hodi zjutraj na trg, kjer si nakupi potrebne hrane. Potem se vrne v ječo in se zaklene. Ker je na ta način tudi oskrbnik ječe, zahteva od občine, da ga zato primerno plača.

Ako hočete streho popraviti po za mal denar oglasite se pri

HOLPUCH ROOFING CO.

COMPOSITION
FELT and GRAVEL ROOFERS

Asphalt Roofing Over Shingles.
Bell Telephone, Joliet 4213
Office, Room 3, Forgo Building.
Corner Ottawa and VanBuren Streets
JOLIET, ILLINOIS.

JOSEPH ZUPANCIC

Stara slovenska gostilna
1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.
Bell Phone 7899.
Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.
Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

Joliet Steam Dye House

Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483.

Oba telefona 215.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,
JOLIET, ILL.
Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.
MEHAK IN TRD PREMOG.
Chicago Phone 225.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK
ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Chicago Telefon 4253.

Anton Kezele

HRVATSKO-SLOVENSKA
GOSTILNA

201 Ruby Street Joliet, Illinois.

Vsi rojaki, Hrvati i Slovenci, so dobrodošli. Tu bodete dobro postreženi z najboljšo pijačo in smodkami.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postrečeni.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na 1005 N. CHICAGO ST.
Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,

GOSTILNIČAR,
1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

PRIPOVEDKA O ČEBELI.

Perzijska legenda.

Bog je bil zemlji dal prediven dan. Srečni v zlatem solncu so tički veselo zletavali po zraku, in krasne, pestre cvetlice so odpirale svoje čaše in napajale vzduh z nadzemeljskim vonjem. Vsa živa bitja so takorekoč prepevala Stvarniku slavospev, ker je obdaroval zemljo s solncem, delom in srečo. Marljivo je letala čebelica od cvetke do cvetke. Bistroumno je pogrezala svoj ostri rilček v cvetne čaše, jim izvabljala sladki med ter si ž njim polnila telesce.

"Dobro srečo!" zakliče glas za njo. Čebela za hip preneha z delom, se obrne in zapazi poleg ulnjaka osla. Prijazno mu zabrenči v odgovor:

"Lepa hvala!"

"'Kaj delaš?" jo vpraša osel.

"Delam med," mu odgovori.

"Med? Kaj je to?"

"Pojdi bližje, pa zveš. Pomoli jezik, dam ti malo pokusiti."

Osel je zazijal, čebela se mu vsede na jezik, spusti nanj trohico sladkega dišečega medu in zleti v panj. Osel zadovoljno pokima in pogoltne med. Zdi se mu, da je našel nov oblizek.

"Čuješ, čebelica, s česa pa delaš med?" je vprašal.

Čebela se začudi, da osel niti tega ne ve, odkod je med, vendar mu drage vodje začne razlagati, pokazavši s kosmatimi tipalnicami po neskončni naravi:

"Ozri se, osle, in kamor pogledaš, se bliščijo milijoni cvetlic in tisoči dreves dvigajo vrhove v sinje nebo. Z neba padajo nanje žarki božanskega solnca, ki vse z življenjem napoji in razvije brstje in kali v cvetove. Poleg mičnih cvetlic in lekovitih rastlin rastejo tudi škodljive. Solnce namreč sije dobrim in zlim"....

"Kaj meni vse to mar!" zariga osel in pogleda topo po široki ravnini. "Ali ni vse eno, kakšna trava na polju raste? Jaz se vsak dan do sitega napasem, pa mi nič ne škodi. Od tebe bi rad zvedel kaj glede medu!"

"Saj boš, osle," zabrenči čebela. "Iz tega-le cvetja, ki kakor bogata preproga pokriva zemljo, srkam med, iz najboljših cvetlic, iz vseh, ki mi nudijo le kapljico sladke tekočine za snov, ki jo nabiram v sebi."

Tako razlaganje se je zdelo oslu neznansko neumno. Ves razžaljen osorno zavpije:

"Nisem mislil, da mi na prijazen pozdrav odgovoriš z lažjo! Menda me imaš za takega osla, da ne znam razločiti laži od resnice?

"Ali sem morda lagala?" se zavzame čebela.

"Seveda lažeš! Kar si mi rekla, je gola neumnost! Si pač pozabila, da tudi jaz pojem dan za dnevom cele snope trave in zelišč. In se je li pri meni kdaj naredil med?"

"Zastopi vendar, osle! Jaz izbiram le najžlahtnejše rastline, cvet soka, esenco cvetlic, niti kapljice grenkobe ne!"

"Tudi to je laž," odgovori osel nevoljno, "navadna igra z besedami! Če jaz vsak dan požrem toliko trave in cvetlic, pride vendar tudi v moj želodec tisti cvet soka, tista esenca. Zakaj se pa meni ne izpremeni v med, ho?"

"Ti pa tudi ješ, ne da bi izbiral," odgovori čebela.

Osel jo togotno prekine, rekoč:

"Ne boš me imela za osla! To je zahvala za dobre želje, za prijazni pozdrav! Zdaj mi hočeš zmešati glavo. Tega ne trpim! Hajd z menoj k sodniku, da dobiš plačo za svoje laži!"

Osel in čebela sta se podala na sodišče. Tu so si gozdne živali bile ravnokar izbrale modrega velbloda, da jim sodi.

"Prosim te, velblod, bodi pravičen, kaznuj jo, kakor zasluži," prične osel. "Davi se sprehajam po polju, srečam čebelo, jo pozdravim: Dobro srečo, kaj delaš? — Med, mi odgovori. Da mi pokusiti svoj proizvod. Okusen je bil in lepo je dišal. Tudi jaz bi rad kaj takega proizvajal, pa jo prosim, da mi odkrije svojo skrivnost. Namesto tega mi nabaše glavo z lažmi, češ, da srka sladki sok iz cvetja! Velblod ti si učen sodnik; tebi je znano, da jaz uničim dan za dnevom cele kupe cvetlic, dobrih in slabih, z esenco in brez esence. Ali si pa že slišal, da sem kdaj napravil med? Morda pa je od tebe že kdaj prišlo kaj sladkega? Saj tudi ti živiš od rastlin vsake vrste."

Velblod misli in premišlja; zaman!

"Da ne obsodim nobenega po krivem," pravi sodnik, "bi vama svetoval, da gresta k živalim, ki so učenejše od mene. Res je sicer, da jem zelišča; časih so tudi sladkega okusa, — vendar še pri meni ni prišlo nikdar nič sladkega na dan."

V težkih dvomih maje velblod z glavo, ko odhaja. Trmasti osel pa pozove čebelo:

"Hajd z mano k levu! On je naš kralj; on mora vedeti vse!"

Naznanila sta levu po nekom iz njegovega obližja, za kaj se gre. Lev pa je imel baš nujnih opravkov; zato je zapovedal, naj zbor najmodrejših živali pretrese vprašanje.

Otvorijo razpravo. Osel razloži tožbeni zahtevek. Povabi se čebelo, da poda svojo izjavo. Toženka se trudi, da bi se jasno izražala, toda sodniki jo gledajo debelo. Začno renčati in godrnjati; ne razumejo je. Nekaterim med njimi je bilo sicer "notorično", da čebela ne je muh niti črvov, marveč da dobiva svoj živež na cvetlicah, a niso mogli verjeti njenim marnjam o cvetu soka; saj so sami tudi vživali rastline, medu pa delali niso. Uboga čebela je pojasnjevala, ponujala prisego, vse zastonj! Doseglo se je toliko, da se je častitljivi sodni dvor hudo sprl ter stresal jezo nanjo. Kričali so in se kregali, iskali paragrafov, po katerih bi jo obsodili. Toda do sklepa niso mogli priti in prepustili so koncem koncev sodbo levu.

V krogu zvestih oprod se je vladar živalstva vlegel na mehko trato. Drzno stopi dolgouh pred kralja. Čebelica se pohlevno vsede na stebelce v bližini. V tretjič razlaga osel natančno, obširno in temeljito, kako je čebelo srečal in kaj in kako je bilo z medom. Predlaga, naj se čebelo obsodi, ker mu prikriva skrivnost izdelovanja medu. Nato govori čebela. Trudi se, da bi čim jasnejše opisala svoj posel. Ko je končala, reče kralj:

"Dobro! Vse sem razumel in sedaj bom sodil... Hej, krvnik, snemi čebeli glavo!"

Ta ukaz je bil namenjen srditemu leopardu, ki se približa, z mečem opasan. Vsa prepadena se čebela zgrudi kralju pred noge ter ga milo prosi, da ji pojasni, zakaj mora biti žrtev tako grozne sodbe. Kralj čemerno nagrbančí obrvi, upre oči groze v čebelo, ki se pred njim zvija, ter reče strogo:

"Umreti moraš! Jaz sem te razumel. Prepričala si se pa, da te ni razumel osel, tudi modrijan velblod ne, niti ostale živali, tukaj zbrane. Da bi ti kar nezavedno srkala z rilčkom cvet soka iz milijonov cvetlic ter to snov pretvarjala v med, to presega njihovo obzorje! Nikdar se ti ne posreči, da bi to čudo razložila oslom, kajti, med nama naj ostane, osli so vsi skupaj! Če te pustim živo, se zverine nikoli ne pomire: nazadnje se znesejo še nad mano. Boljše je torej, da ti umreš, mi z osli pa ostanemo, in življenje pojde svojo staro pot naprej. Med in tvoja skrivnost pa bosta kmalu pozabljena... Krvnik, vrši službo!"

Leopard zavihti bridki meč in od trupla se strklja glava čebele, ki je samo to zakrivila, da je svoje žive dni delala duhteči, sladki med.

Pošast.

New York, 10. okt. — Z jermenom, ki je služil za povezovanje knjig, zadavljena, po prejšnji oskrumbi, je bila davi najdena v kleti neke najemne kasarne ob Monroe streetu 11 let stara Tillie Brown.

Od včeraj so iskali deklico. Ni se bila vrnila domov iz šole.

Nekega tujca so videli v četrtek blizu šole, katero je pohajala deklica, in sicer v razgovoru ž njo. Dal ji je slaščic. Policija misli, da je lopovu na sledu.

Razpok smodnika.

Springfield, Ill., 5. okt. — Smodnikarnica Illinois Powder Works v Graftonu je bila davi prizorišče eksplozije. Trije moški so bili usmrčeni, med njimi superintendent Peterson, in mnogi ranjeni. Okenske šipe poslopij v 20 milj oddaljenem Altonu so bile zdrobljene.

Zdravilo zoper melanholijo.

Doktor Granta, škofa v Southwark, so vprašali, katero sredstvo najbolj pomaga proti škrupuloznosti. Odgovoril je: "Molitev in veselost. Sovražnik bo bežal, ker ne more obstati pri duši, ki se mu bliža z dobrovoljnim nasmehom. Veselost je smrt izkušnjav". Melanholijo je imenoval moderno obsedenost. — Slavni vzgojeslovec dr. Foerster pa je zapisal tale recept za tiste, ki pravijo, da so slabe volje, da so zjutraj vstali z levo nogo: "Ko se ti zdi, da ti gre kaj narobe, se takoj odloči: Stoj! Ta neprilika mi mora biti vir blagoslova. Ker imam tu smolo, se pa lotim te in te lepe navade, storil bom kaj dobrega. Tako se ti neprijetnost prelevi v prijetnost."

Gostoljubnost.

General francoske konjenice Lasalle — padel je pri Wagramu — je ljubil boj in dobro kuhinjo. Ko je bil v Elbingu na Pruskem, je na poseben način vabil revne častnike k obedu. Uro, preden se je obed vršil, je razobesil njegov sluga na balkon zastavo: dolgo palico, na koncu pa privezano plapolajočo servieto. Znamenita zastava je vihrala toliko časa, da je bilo zasedenih vseh dvajset stolov pri generalovi mizi. Častniki njegove divizije so čakali na znamenje in napravili generalu obisk; vsakega je obdržal pri kosilu. Če pa prt ni več plapolal, ni kazalo drugače kakor odložiti obisk na drugi dan.

Grozovit človek.

V andaluzijskem mestu Penafloru so razkrili pretečeni teden celo vrsto strašnih zločinov. Oblasti se je posrečilo dobiti v roke moža, ki so mu dosedaj dokazali devet umorov, toda splošno se sodi, da ima na vesti še več umorov. Okostnjake šestih umorjenih žrtev so že izkopali na nekem vrtu. Morilec je Francoz Andres Aldije, ki pa je že od rane mladosti na Španskem. Stanoval je že več let v svoji vili zunaj mesta ter je veljal za bogatega, neodvisnega zasebnika, ki ga ni manjkalo pri nobeni veselici in družabni prireditvi. Delal je izlete tudi v Sevillo, kjer se je seznanjal z raznimi bogataši ter vsakemu posebej zaupal, da ima v svoji vili posebno iznajdbo. Nihče izmed tistih, ki so si prišli iznajdbo ogledat, ni zapustil več njegove vile. Vsakega je umoril, oropal ter zakopal na svojem vrtu.

ZA KRATEK ČAS.

Dobro se je odrezala.

Sodnikova vdova svoji prejšnji kuharici: "Ste se omožila, kakor slišim praviti, — kaj pa je Vaš mož?"
Kuharica: "Brusač."

Vdova: "To je pa malo!"
Kuharica: "Jaz pa pravim, da živ brusač je še zmiraj več, kakor pa mrtev sodnik!"

Zadnji poizkus.

On: "Ljuba Anica, kaj pa je za naju to življenje druzega, kakor dolina solz! Če hočeš z menoj umreti, vzemi to-le pištolo!"

Ona: "Prav, ljubi moj, jaz jo vzamem. Najprej ustrelim jaz tebe, potem pa ti mene!"

Dober svet poceni.

Kmet: "Gospod doktor, meni je sosed dolžan dvesto kron. Ko sem ga tirjal, naj mi plača, mi je pokazal vrata in rekel, naj ga v uho pišem. Kaj naj storim?"

Advokat: "Jaz na Vašem mestu bi tega ne storil!"

Resnica.

"Boter, ali ste že nazaj iz mesta? Ste se gotovo vozili, ker je pot tako dolga?" — "Kaj še! Kdor če varčevati, najbolje vozi, če hodi peš!"

Na trgu.

Gospa županja kupuje jajca, ki se ji pa predrobna zde. — Prodajalka: "O, ko bi bila kokoš vedela, da boste vi, gospa, njena jajca kupili, bila bi gotovo bolj debela znesla — toliko spoštovanja pa že ima!"

Nedeljski lovec:

"Dve uri že čakam, pa nobenega zajca ni! Saj vendar nisem še nikoli nobenemu nič žalega storil!"

Profesor zdravilstva učencu:

"Kaj morate pri bolniku najpreje poizvedeti?"
Učenec: "Če ima kaj denarja!"

Pametna misel.

Urška: "Kaj praviš Neža, kaj naj storim, miši mi vso smetano poližejo?"
Neža: "Mačko postavi zraven."

Nevarna grožnja.

Mož pride dobro natrkan že pozno domov in žena ga začne zmerjati in ga hoče udariti. Nato reče on: "Špelica, kar tiho bodi in nikar se me ne pritakni. Zakaj, če se me dotakneš, se lahko razpočim in potem oba utoneva!"

Oba enako.

Mati sinu: "Oh, Makselj, celo noč nič ne spim, ker tako pozno domov prihajaš!" — Sin: "Jaz pa tudi ne!"

Zatorej.

Polkovnik vojaku, ki šele prvič strelja: "Vi streljate izvrstno! Pet strelov in dvakrat centrum! Kaj pa ste bili, predno ste prišli k vojakom?"
Vojak: "Lovski tat!"

Pred sodiščem.

Sodnik: "Vi obstanete, da ste šli po vrh streh, da ste mogli v hišo vlomiti. Kako to opravičujete?"
Zatoženec: "S tem, da sem bil takrat čisto trezen, — v pijanosti bi se mi kaj tacega ne bilo posrečilo!"

V šoli.

Učitelj: "Kaj bi bilo, če bi ne bili Francozi svojega kralja umorili?"
Učenec: "Pozneje bi bil sam umrl!"

Razlaganje sv. pisma.

V neki gostilni sta sedela Blažov Janez in Bočkov France. Oba sta bila že precej na "auf". Kar naenkrat udari Blažov Bočkovega po licu in pravi: "Ako te udari kdo po levem licu— nastavi mu še desnega," — ter ga udari še po drugem. Bočkov, ne bodi len, ga udari na vsako lice po dvakrat rekoč: "Ako ti kedo kaj da — glej, da mu vrneš dvojno." V sosedni sobi je bila večja družba iz trga. Ko zaslišijo to pokanje, pride eden izmed njih pogledat, kaj da je. Kmalu pride nazaj in pravi: "O, nič posebnega ni; tam v oni sobi si dva razlagata sv. pismo."

Učitelj: "Otroci, le lepo ubogajte — saj moram jaz tudi ubogati. Kdo mi ve povedati, koga moram ubogati?"
Korel: "Svojo ženo!"

V preiskavi.

Sodnik: "Koliko ste star?"
Zatoženec: "No, uganite, gospod sodnik!"

Dober odgovor.

Bolnik: "Nad Vami, gospod zdravnik, se vsi bolniki pritožujejo; tudi jaz z Vami nisem zadovoljen."
Zdravnik: "Pa pokličite živino-zdravnika; nad njim se ni še noben bolnik pritožil!"

Občutljiv.

A.: "Kako je to, da več ne hodiš zidat, saj si vendar zmeraj dosti zaslužil?"
Postopač: "Enkrat sem našel dlako v malti in to se mi je pristudilo, da ne maram več zidati!"

? ? ?

Ali ste že poslali naročnino? Papir, tinta in barva ter vse tiskarske potrebščine, stanejo zdaj tri do desetkrat več, kakor pred vojsko. Blagovolite poslati naročnino za celo leto $2, ali za pol leta $1, da Vam list ne ustavimo. Pod sedanjimi razmerami je treba točneje plačevati za list, če ga hoče kdo točno dobivati... Pošljite naročnino takoj, da ne pozabite.

NAPRODAJ HIŠA 6 SOB IN LOta 30x108, v hiši je gas. Prodam poceni, ker se nameravam seliti. Anton Kocjančič, 1107 N. Bluff St. 2t

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in groserijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Luka Pleše

HRVATSKO-SLOVENSKA

GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina domača in importirana žganja in vina ter prodajem dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obisk.
1014 North Chicago St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 927.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in prekusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER
North Chicagi Street
v novi hiši Joliet National Banke.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.
Geslo: "Vse za vero, dom in narod."
"Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.
Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.
Nadzorniki:
Nicholas J. Vranichar, John N. Pasdertz, Joseph Težak.

To društvo sprejema rojake in rojakinje iz vseh krajev od 16 do 55. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D.

To društvo ima že nad $2,000 (dva tisoč dol.) v bolniški blagajni in je v v 14. mesecih plačalo $1,759.00 bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri podpisanem. Če mu ni mogoče osebno priti, naj mi piše za podrobnosti in navodila in pošlje $1 (en dolar), ta vsota se potem vračuna za pristopnino, da mu pošljem zdravniški list, pravila in drugo. Če ni kandidat sprejet, razun lastne krivde, mu vrnem vplačani denar.

Pisma naslovite na:

JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

Fred Jehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenie) za	$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.